

Μια νέα εποχή, μια νέα προοπτική.

 ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 25^{ης} ΧΡΗΣΗΣ

40
ΧΡΟΝΙΑ
1978-2018

Πρόσκληση Σύγκλησης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ
Δ.Σ. 33/4-6-2018

Το Δ.Σ. μετά από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στις 4-6-2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:00 στα γραφεία της Διοίκησης της Τράπεζας. Διαπιστώθηκε η κατά το νόμο απαρτία. Μετά από εισήγηση του Προέδρου, το Δ.Σ. αποφασίζει τη σύγκληση της Ετήσιας Τακτικής Γ.Σ. των μελών για τις 21/6/2018 ημέρα Πέμπτη και ώρα 20:30 στο χώρο του Ξενοδοχείου Du Lac. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 28/6/2018 ημέρα Πέμπτη και ώρα 20:30 στον ίδιο χώρο. **Σε περίπτωση που και πάλι δεν υπάρξει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 5/7/2018, ημέρα Πέμπτη, την ίδια ώρα στον ίδιο χώρο.**

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Έγκριση εγγραφής και διαγραφής μελών.
2. Υποβολή έκθεσης πεπραγμένων - απολογισμού του Δ.Σ. για το έτος 2017.
3. Ανάγνωση ισολογισμού και οικονομικών αποτελεσμάτων χρήσης έτους 2017. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων και πεπραγμένων του Δ.Σ. για τη χρήση 1/1/- 31/12/2017.
4. Απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα πεπραγμένα και τη διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας για τη χρήση του έτους 2017.
5. Ανάγνωση έκθεσης του Ορκωτού Ελεγκτή. Έγκριση και απαλλαγή του Ορκωτού Ελεγκτή από κάθε ευθύνη.
6. Ανάγνωση του προϋπολογισμού έτους 2018. Έγκριση αυτού.
7. Ορισμός Ορκωτού Ελεγκτή για το έτος 2018 και καθορισμός αμοιβής του.
8. α. Προσδιορισμός ορίων τιμής διάθεσης συνεταιριστικής μερίδας.
β. Προσδιορισμός τιμής εξαγοράς συνεταιριστικής μερίδας.
γ. Απόφαση συνέχισης ενίσχυσης των κεφαλαίων της Τράπεζας.
δ. Παροχή εξουσιοδότησης από τη από τη Γ.Σ. προς το Δ.Σ. για τον επακριβή καθορισμό των υπό στοιχεία «α» και «β» τιμών της συνεταιριστικής μερίδας, καθώς και για τη διάρκεια ισχύος των ως άνω τιμών και τυχόν παρατάσεων της ισχύος αυτών.
9. Παροχή εξουσιοδότησης προς το Δ.Σ. για τυχόν συμμετοχή της Τράπεζας σε εταιρίες.
10. Τροποποίηση άρθρων του καταστατικού σύμφωνα με την αρ. 12/24&31-7-2017, απόφαση του Δ.Σ., δηλ. τροποποίηση των άρθρων: Άρθρο 6 παρ. 5, άρθρο 11 παρ. 5, άρθρο 14 παρ. 10, άρθρο 14 παρ. 12, άρθρο 15 παρ.1, άρθρο 15 παρ. 2, άρθρο 15 παρ. 2α, άρθρο 15 παρ. 2β., άρθρο 15 2β εδ. 4, άρθρο 15 παρ 5, άρθρο 15 παρ. 6 εδ. α., άρθρο 21, άρθρο 23, άρθρο 24, Νέο άρθρο 24Α, άρθρο 33 παρ. 2, άρθρο 33 παρ. 9β, άρθρο 33 παρ. 8.
11. Έγκριση της αρ.12/24 & 31-7-2017 απόφασης του Δ.Σ. για τη σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου.
12. Ανακοινώσεις
13. Διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας για τα με αριθμό 3, 4, 5 και 6 θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Σημείωση: Το δικαίωμα της συμμετοχής στη Γ.Σ., για μέλη που έχουν άνω των 20 συνεταιριστικών μερίδων, μπορεί να ασκηθεί με εξουσιοδότηση μέσω αντιπροσώπου, ο οποίος πρέπει να είναι μέλος της Τράπεζας. Εξουσιοδοτήσεις διατίθενται στα Καταστήματα της Τράπεζας και στην ιστοσελίδα αυτής www.epirusbank.com και πρέπει να φέρουν θεώρηση του γνησίου της υπογραφής από δημόσια αρχή ή Διευθυντή Καταστήματος της Τράπεζας.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
Κων/νος Ζωνίδης

Ο Γραμματέας Δ.Σ.
Παύλος Χήτας

1. Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου - Έκθεση Πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου - Χρήση 2017 (01.01.2017 – 31.12.2017)	4
.....	
2. Σημείωμα Διευθύνουσας Συμβούλου	7
.....	
3. Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου & Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης	8
.....	
4. Σύνθεση συνεταιριστικού κεφαλαίου	10
.....	
5. Οικονομική ανασκόπηση 2017	11
A. Διεθνές και Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον	11
B. Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα	12
Γ. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες	14
.....	
6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου	16
A. Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό	16
B. Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών	18
i. Ενεργητικό & Κεφάλαια	18
ii. Καταθέσεις	18
iii. Χορηγήσεις	18
iv. Λοιπές εργασίες	19
v. Αποτελέσματα Χρήσης 2017	19
Γ. Δίκτυο Καταστημάτων & ΑΤΜ	20
Δ. Ηλεκτρονική Τραπεζική	20
E. Διαχείριση Κινδύνων	21
ΣΤ. Υποδομές και υπηρεσίες	24
Z. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	25

7. Παράρτημα Οικονομικών Καταστάσεων	26
A. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	26
B. Σημειώσεις – Ανάλυση Μεγεθών	35
1. Κεφαλαιακή Επάρκεια	35
2. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	35
3. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων	35
4. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών	36
5. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	36
6. Άυλα πάγια στοιχεία	36
7. Ενσώματα πάγια	37
8. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	38
9. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	38
10. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	39
11. Υποχρεώσεις προς πελάτες	39
12. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	39
13. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	39
14. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	40
15. Λοιπά στοιχεία παθητικού	40
16. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	40
17. Διαφορά υπέρ το άρτιο	40
18. Αποθεματικά	41
19. Καθαρά έσοδα από τόκους	41
20. Καθαρά έσοδα από προμήθειες	41
21. Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	42
22. Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	42
23. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	42
24. Λοιπά λειτουργικά έξοδα	42
25. Φόροι	43
.....	

8. Προϋπολογισμός 2018

Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου Έκθεση Πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου Χρήση (01.01.2017 - 31.12.2017)

Κυρίες και κύριοι συνέταιροι,

Η παρούσα Τακτική Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται τη χρονιά που το Συνεταιριστικό μας Ίδρυμα συμπληρώνει 40 συνολικά χρόνια λειτουργίας, από τα οποία 26 χρόνια, λειτουργεί ως Τράπεζα. Η Τράπεζά μας είναι η παλαιότερη Συνεταιριστική Τράπεζα στην Ελλάδα και η μεγαλύτερη σήμερα στην Ηπειρωτική Ελλάδα. Από το μικρό νοικιασμένο ισόγειο της οδού Τζαβέλλα και τους 21 πρωτοπόρους οραματιστές του πιστωτικού συνεταιρισμού ο «Στόχος» του 1978 φθάσαμε στη Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου των 16.000 και πλέον Ηπειρωτών και του στρατηγικού μας επενδυτή, του **ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ**, του 2018. Αυτό από μόνο του είναι μια τεράστια επιτυχία αφού και η διάρκεια παράλληλα με την ποιότητα είναι αυτά που βασικά χαρακτηρίζουν την πορεία κάθε επιχείρησης. Στα χρόνια αυτά, όπως σε κάθε μακρόχρονη πορεία, υπήρχαν σημαντικές επιτυχίες όπως και σκαμπανεβάσματα και κλυδωνισμοί και δυσκολίες.

Το ότι όμως βρισκόμαστε σήμερα εδώ μετά τα οκτώ και πλέον χρόνια καταστροφικής για τη χώρα οικονομικής κρίσης, το ότι διαθέτουμε ισχυρή συνεταιριστική και κεφαλαιακή βάση, στην οποία συμμετέχουν θεσμικοί επενδυτές μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, το ότι σε σχέση με το 2009 η Τράπεζά μας είναι μεγαλύτερη και σαφώς καλύτερα οργανωμένη, δε μπορεί παρά να μας γεμίζει με αισιοδοξία και να μας ενθαρρύνει να υλοποιήσουμε, με τη συμμετοχή και την καθοριστική στήριξη του στρατηγικού μας επενδυτή του **ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ**, το επόμενο στάδιο ανάπτυξης της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου, της δικής μας Τράπεζας. Είχα πέρυσι, από αυτό το βήμα, χαρακτηρίσει

το έτος 2016 σαν χρονιά εσωστρέφειας προσαρμογής και εσωτερικής αναδιοργάνωσης. Χαρακτηρίζω λοιπόν το 2017 σαν το πρώτο βήμα στην επόμενη μέρα της Τράπεζας.

Το έτος που πέρασε σχεδιάστηκε, αποφασίστηκε και άρχισε να υλοποιείται το πενταετές αναπτυξιακό επιχειρηματικό πλάνο της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου. Μετά από οκτώ συνεχόμενα έτη δραματικής μείωσης των οικονομικών δεικτών και μεγεθών της χώρας, των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και μετά από μια κυριολεκτικά καταστροφική για το χρηματοπιστωτικό σύστημα πενταετία, μέσα από 3 ανακεφαλαιοποιήσεις και κλείσιμο πάνω από 20 τραπεζικών ιδρυμάτων και αφού η συνεταιριστική μας Τράπεζα άντεξε και βγήκε μάλιστα ενισχυμένη από την κρίση, μπορώ να πω σήμερα με σιγουριά ότι το μέλλον μας ανήκει. Δεν θα διστάσω να πω ότι και το 2017 ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για όλο το τραπεζικό σύστημα.

Σε αυτό συνέβαλαν οι εξής παράγοντες:

- α)** Η διατήρηση των σημαντικότερων δεσμεύσεων των capital controls, ειδικότερα η απαγόρευση ανοίγματος νέων λογαριασμών
- β)** Η οικονομική και πολιτική αστάθεια της χώρας μας αλλά και του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου,
- γ)** Η μακρά περίοδος των διαπραγματεύσεων για το κλείσιμο της 3ης αξιολόγησης του 3ου μνημονίου, που παράτεινε την οικονομική αβεβαιότητα της χώρας, ιδιαίτερα μέχρι τα μέσα του 2017
- δ)** Η μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης του νό-

μου για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό

ε) Η αδυναμία πραγματοποίησης πλειστηριασμών σχεδόν σε όλη τη διάρκεια του έτους

στ) Η έλλειψη ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος η οποία ακόμη συνεχίζεται.

Όλα τα παραπάνω παρ' ότι δυσχέραναν σημαντικά τις προσπάθειές μας, δεν στάθηκαν εμπόδιο στην σημαντικότερη βελτίωση της Τράπεζάς μας σε όλους τους τομείς. Η καλύτερη απόδειξη για αυτό είναι η θετική μεταβολή όλων των βασικών οικονομικών μεγεθών της Τράπεζας, στα οποία θα αναφερθώ εν συντομία και στα οποία θα γίνει εκτενής αναφορά και ανάλυση κατά την ανάγνωση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων. Στο τέλος του 2017 ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στην Τράπεζα ανήλθε σε 77 άτομα. Τα μέλη της Τράπεζας, ξεπέρασαν τα 16.000 σημειώνοντας αύξηση 5,5% περίπου και ο αριθμός των συνεταιριστικών μερίδων ανήλθε σε 27 εκατ. περίπου. Το Ενεργητικό της Τράπεζας στις 31-12-2017 διαμορφώθηκε στα 218,014 εκ. ευρώ έναντι 203 εκ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας αύξηση 7,4% ενώ χάρη στην προσπάθεια ενίσχυσης των κεφαλαίων μας, η οποία συνεχίζεται στηριζόμενη τόσο από τον στρατηγικό μας επενδυτή το **TEA-ΕΑΠΑΕ** αλλά και από την πλειοψηφία των συνεταιρών, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων στο τέλος του 2017 ανήλθε στο ποσό των 18,09 εκατ.€ εμφανίζοντας αύξηση κατά 67,48%. Η Τράπεζά μας αύξησε σημαντικά τις καταθέσεις της αφού αυτές στο τέλος του 2017 έφθασαν τα € 183,1 εκατ. σημειώνοντας αύξηση 8,1%.

Σήμερα η Τράπεζα προσβλέποντας σε μια ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας και στηριζόμενη στην εμπιστοσύνη των μελών - πελατών της, πιστεύει ότι θα συνεχίσει με στόχο να καλύψει τις απώλειες στις καταθέσεις όλων των προηγούμενων ετών καθόσον συνεχίζει να προσφέρει τα πλέον ελκυστικά επιτόκια της αγοράς ανταποδίδοντας στην τοπική κοινωνία την στήριξή της. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου διατήρησε και το 2017 την ίδια συντηρητική πολιτική στις χορηγήσεις προσαρμοζόμενη στο εποπτικό μνημονιακό πλαίσιο που περιορίζει σημαντικά την πιστωτική επέκταση. Έτσι οι χορηγήσεις στο τέλος του 2017 ήταν € 232,7εκ. έναντι € 224,9 εκ του 2016 σημειώνοντας μικρή αύξηση κατά περίπου 3,5%. Το μεγαλύτερο μέρος, δηλαδή το 79,2% των χορηγήσεων, αφορά επιχειρηματικά δάνεια και μάλιστα σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, το 15,4% στεγαστικά δάνεια και μόνο το 5,4% καταναλωτικά δάνεια.

Το 2017 ήταν μία χρονιά αποτελεσματικής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου των δανείων που εμφανίζουν καθυστέρηση. Τα δάνεια σε καθυστέρηση μειώθηκαν από 136,7 εκατ.€ σε 120,9 εκατ. ή από 61% σε 52% ενώ τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα στο σύνολό τους μειώθηκαν αντίστοιχα κατά 6 εκατ.€ ή 5%. Σημαντικό στοιχείο της επιτυχίας αυτής αποτελεί η εφαρμογή συγκεκριμένης και συνειδητής πολιτικής που έχει στο κέντρο της τον ίδιο τον δανειολήπτη και τη βούληση της Τράπεζας να τον βοηθήσει να ξεπεράσει τις επιπτώσεις της παρατεταμέ-

νης κρίσης της οικονομίας, προσφέροντάς του λύσεις που οδηγούν σε βιώσιμη ρύθμιση των οφειλών του. Πρέπει να σημειωθεί ότι για τις καθυστερήσεις των δανείων της Τράπεζας, ελήφθησαν επιπλέον εξασφαλίσεις και καλύψεις, οδηγώντας, μαζί με τις μέχρι σήμερα σχηματισμένες προβλέψεις ύψους 54.6 εκ ευρώ περίπου, το δείκτη της συνολικής κάλυψης του χαρτοφυλακίου στο ασφαλές ποσοστό του 94,69%. Το συνολικό ύψος των προβλέψεων σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες ισχυρές εμπράγματα εξασφαλίσεις αυτών των δανείων, εκτιμάται ότι καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό πιθανές αθετήσεις των συγκεκριμένων χορηγήσεων. Το σύνολο των εσόδων διαμορφώθηκε σε 8,95 εκ € εμφανίζοντας μείωση κατά 9,6% το δε σύνολο των εξόδων ανήλθε 6,57 εκατ.€ με οριακή αύξηση 2%. Τέλος τα καθαρά αποτελέσματα χρήσεως (κέρδη) μετά από φόρους παρουσιάζονται σημαντικά αυξημένα σε € 1,52 εκ. έναντι 0,128 εκατ.€ ζημία το 2016, κυρίως λόγω του ότι δεν χρειάστηκε λήψη πρόσθετων προβλέψεων λόγω της αύξησης των εξασφαλίσεων και των βιώσιμων και οριστικών ρυθμίσεων που διενεργήθηκαν το 2017.

Η Τράπεζα Ηπείρου λοιπόν με το κλείσιμο του 2017 διαθέτει έναν από τους υψηλότερους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, ο οποίος προσεγγίζει το 15% με ελάχιστο απαιτούμενο το 10,75%, έχοντας παράλληλα σημαντική πλέον ΠΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ο δείκτης της οποίας έκλεισε στο 100% στο τέλος της χρονιάς με ελάχιστο απαιτούμενο το 80%. Τα Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας που στο τέλος του 2017 ανήλθαν στα 18,088 εκατ.€, σήμερα ανέρχονται στα 21.2 εκ €, ποσό που αφενός υπολείπεται ελάχιστα του στόχου της ενίσχυσης των κεφαλαίων που θέσαμε πέρυσι αφετέρου υπερβαίνει τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια για τη λήψη πανελλαδικής άδειας λειτουργίας για την απόκτηση της οποίας εργαζόμαστε καθημερινά. Αξίζει τέλος να σημειώσουμε ότι η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δημιουργεί κοινωνικό προϊόν που αποδίδεται στην πολιτεία και στους πολίτες και υπερβαίνει τα 5,72 εκ ευρώ.

Με δεδομένους τους κινδύνους του οικονομικού περιβάλλοντος, την αύξηση των απαιτήσεων του εποπτικού πλαισίου για τα τουλάχιστον τρία επόμενα έτη, την υποχρεωτική προσαρμογή σε νέα αυστηρότερα λογιστικά πρότυπα για τον υπολογισμό προβλέψεων με την εφαρμογή από 1/1/2018 του **ΔΠΧΑ 9**, και την απόφαση μας για δυναμική επέκταση της Τράπεζας τα επόμενα έτη είναι προφανές ότι απαιτείται η συνέχιση της προσπάθειας για περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας. Η ενίσχυση αυτή επιτυγχάνεται με δημιουργία αποθεματικών αλλά και με τη συνεχή αύξηση του Συνεταιριστικού μας Κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό και το 2017 όλα τα κέρδη της προηγούμενης χρήσεως προτείνεται να οδηγηθούν σε αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων ενώ παράλληλα από την μέχρι τώρα εμπειρία της προσπάθειας ενίσχυσης των κεφαλαίων μας κατά 9 εκ €, δρομολογείται για το τρέχον έτος η συνέχιση της προσπάθειας για περαιτέρω σημαντική ενίσχυση των κεφαλαίων μας.

Κυρίες και κύριοι,

Εάν μέχρι σήμερα, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες για την οικονομία και την κοινωνία, στις παρούσες συνθήκες αλλά και στις μελλοντικές, η ύπαρξη και ενίσχυση τους, θα αποβούν αναγκαϊότητα οικονομικής επιβίωσης και κοινωνικής συνοχής. Άλλωστε η δρομολογούμενη συρρίκνωση των συστημικών τραπεζών αφήνει τεράστιο πεδίο ανάπτυξης και μεγάλο μερίδιο αγοράς έτοιμο να κατακτηθεί. Αν θέλουμε να κρατήσουμε τη στοιχειώδη δυνατότητα της οικονομικής μας επιβίωσης και την εξ αυτής υποστήριξη της κοινωνικής συνοχής, θα πρέπει με κάθε δυνατό τρόπο να δυναμώσουμε τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου. Την Τράπεζα που στις πιο δύσκολες και άσχημες στιγμές, στάθηκε αρωγός στον επιχειρηματικό κόσμο του τόπου μας, στα χαμηλά και μεσαία στρώματα της κοινωνίας μας.

Η Τράπεζα αυτή, ως Συνεταιριστική Τράπεζα, έχει ανάγκη να βασιστεί – εκτός από τον στρατηγικό της επενδυτή - στους χιλιάδες Ηπειρώτες της Ηπείρου και της διασποράς. Η Ήπειρος μπορεί να είναι μια από τις πιο φτωχές επαρχίες της Ευρώπης, όμως έχει ανεκμετάλλευτες και ανεξάντλητες δυνατότητες και σημαντικότερες προοπτικές ανάπτυξης, οι οποίες εκτοξεύτηκαν με την ολοκλήρωση των οδικών αξόνων, τη διεθνοποίηση των δυο αεροδρομίων και την επέκταση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας. Η Τράπεζα λοιπόν, έχει τη βούληση να στηρίξει την τοπική οικονομία, θα πρέπει όμως να στηριχθεί από όλους μας για να ανταποκριθεί με επιτυχία στις προκλήσεις του μέλλοντος. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η Τράπεζα, όπως γνωρίζετε, προχώρησε στην κατάρτιση και εφαρμογή 5ετους Επιχειρηματικού Σχεδίου, στην υλοποίηση του οποίου προχωράμε.

Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού στοχεύει άμεσα:

- Στην περαιτέρω βελτίωση των εποπτικών δεικτών με περαιτέρω ενίσχυση των κεφαλαίων και ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερημένων δανείων
- στη βελτίωση της κερδοφορίας με συγκράτηση του λειτουργικού κόστους και αύξηση των εσόδων από προμήθειες, η οποία θα επιτευχθεί με ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, όπως η συμβουλευτική τραπεζική, η ανάπτυξη του δικτύου των POS, και τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα
- στη διεύρυνση της καταθετικής βάσης με προσέλκυση νέων πελατών μέσω της δημιουργίας νέων προϊόντων και ταυτόχρονη μείωση του κόστους καταθέσεων.
- στην αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων και της ηλεκτρονικής τραπεζικής και την ψηφιοποίηση όλων των εγγράφων της τράπεζας με στόχο την ταχύτερη και ασφαλέστερη εξυπηρέτηση των πελατών αλλά και τη βελτίωση του τρόπου εργασίας των υπαλλήλων και τη σημαντική μείωση του κόστους.

- στην αναδιοργάνωση και ενίσχυση της στελέχωσης της Τράπεζας, ιδιαίτερα στους τομείς της διαχείρισης κινδύνων, της διοικητικής πληροφόρησης και της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, κατά τα πρότυπα των μεγάλων Τραπεζών,
- στην αναμόρφωση και εκσυγχρονισμό του τομέα των χορηγήσεων με χρήση νέων προϊόντων και συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της κοινωνικής οικονομίας.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ✓ η πιλοτική λειτουργία του **SEE-GR** προγράμματος υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- ✓ η υποβολή αίτησης ένταξης στο εγγυοδοτικό πρόγραμμα **EASI** του European Investment Fund
- ✓ η συμμετοχή μας για πρώτη φορά στο Εξοικονομώ 2 και
- ✓ η εντονότερη δραστηριοποίηση μας στα προγράμματα **ΕΣΠΑ** και **ΤΕΠΙΚ**
- ✓ τέλος στην αναβάθμιση των δομών εταιρικής διακυβέρνησης, εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης.

Κυρίες και κύριοι,

Θεωρώ ότι η Τράπεζά μας πέρασε την τελευταία πενταετία κυριολεκτικά μέσα από συμπληγμάδες αντιμετώπιζοντας όλα τα προβλήματα και τις μεγάλες δυσκολίες που της παρουσιάστηκαν με απόλυτη επιτυχία. Το γεγονός αυτό σπλιρίζει τη Διοίκηση με δύναμη και αισιοδοξία για το μέλλον.

Τόσο εγώ, όσο και το σύνολο του διοικητικού συμβουλίου, θεωρούμε ότι στο άμεσο μέλλον η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου θα αποτελεί πρότυπο Συνεταιριστικής Τράπεζας και μοχλό ανάπτυξης όχι μόνο για την Ήπειρο αλλά για τη χώρα μας. Αγωνιζόμαστε για το σκοπό αυτό με όλες μας τις δυνάμεις και είμαστε βέβαιοι ότι θα πετύχουμε, έχοντας κοινό όραμα και τη στήριξη του Στρατηγικού μας Επενδυτή του **ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ** και δίπλα μας το σύνολο των Ηπειρωτών. Σας καλούμε λοιπόν όλους να ενισχύσετε περαιτέρω τη συνεταιριστική και κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας εκμεταλλευόμενοι την προτεινόμενη από το Δ.Σ. παράταση της διάθεσης της συνεταιριστικής μας μερίδας σε προνομιακή τιμή.

Σας ευχαριστώ

**Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Κων/νος Ζωνίδης**

Σημείωμα Διευθύνουσας Συμβούλου

Κυρίες και κύριοι Συνεταίροι,

Όταν πέρσι απευθύνθηκα για πρώτη φορά στη Γενική μας Συνέλευση, σας παρουσίασα το φιλόδοξο αναπτυξιακό Επιχειρηματικό Σχέδιο και σας το χαρακτήρισα ως τον αναγκαίο οδικό χάρτη και ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο διοίκησης για την επιτυχία. Σε αυτή την κατεύθυνση εργαστήκαμε με συνέπεια όλο το έτος. Το έτος 2017, πρώτο έτος εφαρμογής του 5ετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου, χαρακτηρίστηκε από επιτυχίες, προσεγγίσεις αλλά και αποκλίσεις στους επιμέρους στόχους του Προϋπολογισμού. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι στο έτος αυτό ο επιχειρησιακός μηχανισμός της Τράπεζας απέκτησε την εμπειρία του σχεδιασμού, παρακολούθησης και προσαρμογής ενός μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού, κάτι που απαιτεί πρώτα απ' όλα **πειθαρχία** στο στόχο και τον κατάλληλο τρόπο επίτευξής του και στη συνέχεια **αποτελεσματική διαδικασία λήψης αποφάσεων**. Όλα αυτά δοκιμάστηκαν αυτή τη χρονιά και μας άφησαν με σημαντικές εμπειρίες. Έχοντας τη ευθύνη να σας παρουσιάσω και να εισηγηθώ την έγκριση του Προϋπολογισμού για το 2018 θα ήθελα να εστιάσω την ομιλία μου στα κρίσιμα μεγέθη και να τονίσω πως αν η αύξηση των μεγεθών της Τράπεζας είναι κάτι σημαντικό, η ποιοτική σύνθεση των ίδιων μεγεθών είναι κάτι ακόμη σημαντικότερο.

➤ Η Τράπεζα τη χρονιά που πέρασε όχι μόνο **αύξησε σημαντικά τα μεγέθη** των Καταθέσεων και των Χορηγήσεων αλλά **βελτίωσε και την ποιοτική τους σύνθεση**. Για το 2018 προβλέπεται περαιτέρω αύξηση των μεν καταθέσεων κατά 20% των δε χορηγήσεων κατά 10% με στόχο την **περαιτέρω βελτίωση του δείκτη Χορηγήσεις/Καταθέσεις**

➤ Η συνολική **ενίσχυση του συνεταιριστικού κεφαλαίου** για το έτος 2018 προϋπολογίστηκε σε **€ 6,2 εκατ.** με το ποσό των € 3,2 εκατ. να έχει ήδη σήμερα συγκεντρωθεί. Λαμβάνοντας υπόψη το ποσό ύψους € 5,8 εκατ. που συγκεντρώθηκε το 2017, βάσιμα αναμένουμε να ολοκληρώσουμε τη συγκέντρωση του συνολικού ποσού των **€ 12 εκατ.** δηλαδή το 100% του αρχικού μας στόχου πριν από τη λήξη του έτους.

➤ Τα ανωτέρω θα διαμορφώσουν **την Καθαρή Θέση** της Τράπεζας στο ποσό των **23,5 εκατ.€** και το **Ενεργητικό** της στο ποσό των **259,1 εκατ.€** βελτιώνοντας τη θέση της ανάμεσα στις Συνεταιριστικές Τράπεζες της χώρας μας.

➤ Ο **Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας**, ο οποίος στο τέλος του 2017 διαμορφώθηκε στο **14,6%** - σημαντικά υψηλότερος από το εποπτικό όριο - **αναμένεται να φθάσει στο 16,5%** κατατάσσοντας την Τράπεζα μας σε μία από τις υψηλότερες θέσεις του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

➤ Η Τράπεζά μας προσαρμοζόμενη στις απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου ολοκλήρωσε τη μετάβαση στο λογιστικό πρότυπο **ΔΠΧΑ 9** κατά την 01.01.2018 (ημερομηνία 1ης εφαρμογής) με την εκτιμώμενη επίπτωση να ανέρχεται σε **€3,7 εκατ.** Λόγω της υποχρέωσης αυτής το ύψος των προβλέψεων απομείωσης δανείων **για το 2018** προϋπολογίστηκε στο ποσό των **€4 εκατ.** περίπου.

➤ Η Τράπεζά μας κατά το τρέχον έτος συμμετέχει και αξιοποιεί πλήρως όλα τα προγράμματα **συγχρηματοδότησης της οικονομίας**. Συμμετέχουμε με σημαντικό αριθμό αιτημάτων στα Προγράμματα της ΕΤΕΑΝ **«Εξοικονομώ II»** και **ΤΕΠΙΧ** και ολοκληρώνουμε στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα την αξιολόγησή μας από το **European Investment Fund (E.I.F.)** με στόχο να μπορούμε να παρέχουμε στους συνεταίρους πελάτες μας τα σύγχρονα εγγυοδοτικά εργαλεία του Προγράμματος **EASI**.

➤ Σε συνεργασία με τις Συνεταιριστικές Τράπεζες της Καρδίτσας και των Χανίων, η Τράπεζά μας υλοποιεί ένα φιλόδοξο σχέδιο χρηματοδοτικής και συμβουλευτικής υποστήριξης τοπικών επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας, **το SEE-GR**, το μοναδικό που εγκρίθηκε στην Ελλάδα για χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

➤ Σταθερά προσηλωμένοι τέλος στο στόχο της **ενεργητικής διαχείρισης και δραστηκής μείωσης** του χαρτοφυλακίου των **Καθυστερήσεων**, συνεχίζουμε να στηρίζουμε με βιώσιμες ρυθμίσεις τους συνεργάσιμους δανειολήπτες μας αλλά και να αντιμετωπίζουμε με αυστηρότητα και νομικές ενέργειες εκείνους που συστηματικά αποφεύγουν, αν και έχουν την οικονομική δυνατότητα, να εξυπηρετήσουν τις υποχρεώσεις τους.

Κυρίες και κύριοι Συνεταίροι,

Η Τράπεζά μας, με τη δική σας συμπαράσταση, τη στήριξη του στρατηγικού μας Επενδυτή, τη συνετή Διοίκηση και την ενεργητική συμμετοχή του συνόλου του Προσωπικού, **κτιζει σταθερά θεμέλια** και αποκτά όλα εκείνα τα στοιχεία που της επιτρέπουν **να ανεβίξει το αύριο με αισιοδοξία**. Ο Προϋπολογισμός που σας καλώ να εγκρίνετε θα σηματοδοτήσει το έτος 2018, το έτος που ο Συνεταιρισμός μας **κλείνει 40 χρόνια λειτουργίας**, ως το πρώτο έτος της **νέας εποχής της Συνεταιριστική Τράπεζας Ηπείρου**.

Σας ευχαριστώ

Μαρία Μυζήθρα
Διευθύνουσα Σύμβουλος

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου & Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Τράπεζα διοικείται από 11 μέλες Διοικητικό Συμβούλιο, 2 από τα μέλη του οποίου είναι Εκτελεστικά. Το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου, το οποίο εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Συνεταίρων της 10ης Οκτωβρίου 2017, είχε κατά την 31/12/2017 την παρακάτω σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε έπειτα από τη συγκρότησή του σε σώμα και τον ορισμό των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Μελών, σύμφωνα με το Καταστατικό της:

1. Πρόεδρος Δ.Σ.:

Κωνσταντίνος Ζωνίδης του Πέτρου
μη εκτελεστικό μέλος

2. Αντιπρόεδρος Δ.Σ.:

Χρήστος Παπαδόγιαννης του Παναγιώτη
μη εκτελεστικό μέλος

3. Γραμματέας Δ.Σ.:

Πάυλος Χήτας του Γεωργίου
μη εκτελεστικό μέλος

4. Ταμίας Δ.Σ.:

Εμμανουήλ Χατζάκης του Νικολάου
μη εκτελεστικό μέλος

5. Διευθύνουσα Σύμβουλος:

Μαρία Μυζήθρα του Ιακώβου
εκτελεστικό μέλος

6. Εντεταλμένος Εκτελεστικός Σύμβουλος:

Βασίλειος Τσουκανέλης του Παναγιώτη
εκτελεστικό μέλος

7. Μέλος:

Σπυρίδων Κυριάκης του Γεωργίου
μη εκτελεστικό μέλος

8. Μέλος:

Αλέξανδρος Πανταζής του Στεφάνου
μη εκτελεστικό μέλος

9. Μέλος:

Ευστράτιος Γουδινάκος του Ιωάννη
μη εκτελεστικό μέλος

10. Μέλος - Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου:

Βασίλειος Κολιός του Δημητρίου
ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

11. Μέλος - Εκπρόσωπος Εργαζομένων:

Χρήστος Κολιοπάνος του Παναγιώτη

Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας είναι τετραετής, και λήγει την 31/10/2020.

Η οργάνωση και η λειτουργία της Τράπεζας ακολουθεί τις βέλτιστες τραπεζικές και επιχειρησιακές πρακτικές. Διέπεται από αρχές, όπως η ακεραιότητα και η εντιμότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία, η εχεμύθεια και η διακριτικότητα ως προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και τη διαφάνεια, παρέχοντας πλήρη, ορθή και ειλικρινή πληροφόρηση στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η αξιοπιστία, η συνέπεια και η ταχύτητα στην τραπεζική εξυπηρέτηση αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της Τράπεζας Ηπείρου. Βασική μέριμνά της είναι η συνεχής βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει, καθώς και η σύγχρονη και υπεύθυνη αντιμετώπιση των τραπεζικών αναγκών των Πελατών – Συνεταίρων της. Μελετά και ενσωματώνει μη χρηματοοικονομικά κριτήρια, τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική κοινωνική ευθύνη κατά την αξιολόγηση

αιτημάτων πιστοδοτήσεων καθώς και κατά το σχεδιασμό και την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και λειτουργίας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνησή της και αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να είναι πάντοτε προσαρμοσμένος στο ισχύον θεσμικό, νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Ο Κανονισμός ορίζει επίσης, τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Τράπεζας και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της.

Τα θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης καθώς και η γενικότερη διαχείριση των ζητημάτων αειφορίας καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων Διευθύνσεων. Ο Κώδικας Δεοντολογίας περιγράφει τις δεσμεύσεις και τις πρακτικές της Τράπεζας όσον αφορά στις δραστηριότητές της, τη διοίκηση, τους κανόνες συμπεριφοράς των Στελεχών και των Υπαλλήλων μεταξύ τους αλλά και με τους συναλλασσόμενους. Με την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης, στις οποίες περιλαμβάνονται οι Κανονισμοί λειτουργίας των Επιτροπών του ΔΣ, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ενισχύει αποτελεσματικά τις αρχές της ακεραιότητας και της διαφάνειας και εξασφαλίζει τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου διαθέτει πολιτικές, διαδικασίες και συστήματα διαχείρισης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, την υπεύθυνη λειτουργία της και τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεών της. Όποτε απαιτείται, εκδίδονται οδηγίες προς τα Καταστήματα της Τράπεζας, ενώ οι εργαζόμενοι ενημερώνονται διαρκώς μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Σύνθεση Συνεταιριστικού Κεφαλαίου

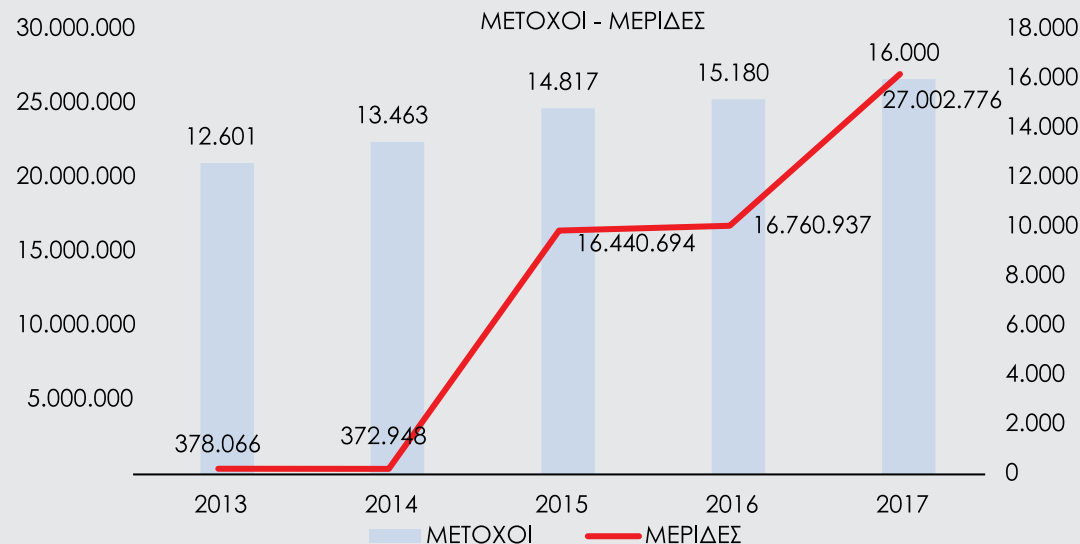
Το σύνολο των Ίδιων Κεφαλαίων στο τέλος του 2017, ανέρχονται στα 18.088,76 χιλ. €, έναντι 10.800,66 χιλ. € το 2016, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 67,47%. Οι συντάριοι μας το 2017 ανήλθαν σε 16.000 και ο αριθμός των συνεταιριστικών μερίδων σε 27.002.776. Στον παρακάτω πίνακα και στο γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη των βασικών μεγεθών της τράπεζας που αφορούν το συνεταιριστικό κεφάλαιο, τους συνταίρους και τις μερίδες για την περίοδο 2013-2017.

ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Συντάριοι	12.601	13.463	14.817	15.180	16.000
Μερίδες	378.066	378.008	16.440.694**	16.760.937	27.002.776
Τιμή διάθεσης	75€	70€	0,75€**	0,75€	0,75
Λογιστική αξία μερίδας	76€	76€	0,67€**	0,64€	0,67€
Συνεταιριστικό κεφάλαιο*	25.949	26.136	15.567	15.700	21.489
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	28.694	28.466	10.957	10.801	18.089

* Συμπεριλαμβάνεται το υπέρ το άρτιο.

** Έγινε split (σπάσιμο) των παλαιών 1/15 μερίδες

Οικονομική ανασκόπηση 2017

Α. Διεθνές και Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το 2017 καταγράφηκε ταχύτερος ρυθμός ανάπτυξης στη παγκόσμια οικονομία καθώς το παγκόσμιο Α.Ε.Π. ενισχύθηκε κατά 3,7% έναντι 3,2% το 2016. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018), το παγκόσμιο Α.Ε.Π. αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,9% το 2018. Ειδικότερα, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ στις ανεπτυγμένες οικονομίες, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% το 2017 και το 2018, από 1,7% το 2016. Όσον αφορά το διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, κατέγραψε υψηλό ρυθμό αύξησης, ήτοι 4,7% το 2017, τον οποίο αναμένεται να διατηρήσει το 2018 (4,6%), έναντι 2,5% το 2016 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2018).

Στις ανεπτυγμένες οικονομίες ο χαμηλός πληθωρισμός επιτρέπει τη συνέχιση της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να ισχυροποιηθεί η ανάκαμψη και να βελτιωθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Οι κυριότερες Κεντρικές Τράπεζες αποσκοπούν στην αύξηση του πληθωρισμού μεσοπρόθεσμα στο επίπεδο του 2%, με συνδυασμό συμβατικών και μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής (όπως πολύ χαμηλά ή ακόμη και αρνητικά επιτόκια), με το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων (APP) και τη μελλοντική καθοδήγηση (forward guidance).

Οι κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία σχετίζονται κυρίως με τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τη σταδιακή αύξηση του κόστους χρηματοδότησης. Η ισχυρή αναπτυξιακή δυναμική της παγκόσμιας οικονομίας στο δεύτερο

εξάμηνο του 2017, σε συνδυασμό με τη φορολογική μεταρρύθμιση στις ΗΠΑ και τις ικανοποιητικές αναπτυξιακές επιδόσεις σε Ευρωζώνη, Κίνα, Ινδία, Τουρκία, Βραζιλία και Ρωσία, συνάδουν στην εκτίμηση ότι ο ρυθμός μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας θα διατηρηθεί σε υψηλότερα επίπεδα το 2018. Η σταθεροποίηση της οικονομικής κατάστασης στις προηγμένες οικονομίες και η σημειωθείσα ανάκαμψη που καταγράφεται στο διεθνές εμπόριο εκτιμάται ότι θα συμπαράσχει ανοδικά την οικονομική δραστηριότητα και στις αναδυόμενες οικονομίες. Η περαιτέρω εξασθένιση της αβεβαιότητας, η βελτίωση των προσδοκιών και η καλύτερευση του οικονομικού κλίματος, μπορούν να συμβάλουν σε μία ισχυρή και βιώσιμη οικονομική επέκταση.

Στην Ευρωζώνη, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σύμφωνα με το Δ.Ν.Τ. διαμορφώθηκε στο 2,4% το 2017, έναντι 1,8% το 2016, ενώ προβλέπεται ότι θα υποχωρήσει στο 2,2% το 2018. Η οικονομική ανάκαμψη οδήγησε το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη στο 9,1% το 2017, ενώ σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast Autumn 2017), αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω, στο 8,5% το 2018 και στο 7,9% το 2019. Η ανάκαμψη στηρίζεται κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) έχει υιοθετήσει διευκολυντική νομισματική πολιτική από τον Ιούνιο του 2014. Ο τρόπος με τον οποίο η Ε.Κ.Τ. κοινοποίησε την επιμήκυνση του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης στις 26 Οκτωβρίου 2017 κατέστησε σαφές ότι τα βασικά επιτόκια δε θα αλλάξουν πριν το τέλος του προγράμματος, υποδηλώνοντας ότι η αλλαγή ρητορικής θα σηματοδοτήσει την επικείμενη άνοδο των επιτοκίων. Σημειώνεται ότι, το επιτόκιο διευκολύνσεως αποδοχής καταθέσεων είναι αρνητικό από τον Ιούνιο του 2014 (-0,10%) ενώ έχει μειωθεί περαιτέρω, ευρισκόμενο στο -0,40%, από τον Μάρτιο του 2016. Όπως επισημαίνει η Ε.Κ.Τ., η επεκτατι-

κή νομισματική πολιτική είναι απαραίτητο να συνεχισθεί προκειμένου να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα η άνοδος του πληθωρισμού. Ωστόσο, η νομισματική πολιτική πρέπει να συνεπικουρηθεί από τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και τις αγορές προϊόντων, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρωζώνης, να δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχολήσεως και να καταστεί βιώσιμη η ανάκαμψη.

Οι κίνδυνοι για την οικονομία της Ευρωζώνης προέρχονται κυρίως από το εξωτερικό και σχετίζονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, το ενδεχόμενο χειροτέρευσης των συνθηκών χρηματοδότησης από την άνοδο των επιτοκίων, την αύξηση του προστατευτισμού στο παγκόσμιο εμπόριο και την πορεία των διαπραγματεύσεων για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τον Ιούνιο 2017, η Ελλάδα μετά την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης (ΤΠΟΣ) και την επακόλουθη αποδέσμευση της δόσης του δανείου ποσού €8,5 δις, κατέληξε σε συμφωνία σε τεχνικό επίπεδο με τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς την 4 Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με τη δέσμη δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μέτρων της τρίτης αξιολόγησης. Στις 22 Ιανουαρίου 2018, το Eurogroup αναγνώρισε την πρόοδο που επιτεύχθηκε σε ότι αφορά την εφαρμογή σχεδόν όλων των προαπαιτούμενων μεταρρυθμίσεων της τρίτης αξιολόγησης του ΤΠΟΣ.

Η πλήρης εφαρμογή των προαπαιτούμενων δράσεων πιστοποιήθηκε από τη θετική έκθεση του Euro Working Group την 2 Μαρτίου 2018, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την εκταμίευση της πρώτης υποδότησης ποσού €5,7 δις του προγράμματος το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου 2018, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας, την περαιτέρω μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και για την δημιουργία ενός ταμειακού αποθέματος σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης. Η δεύτερη υποδότηση ποσού €1,0 δις θα χρησιμοποιηθεί για την περαιτέρω μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και θα εκταμιευθεί ως το τέλος του Ιουνίου 2018 υπό την προϋπόθεση της θετικής αξιολόγησης από τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς σχετικά με την μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας επίσης ιδίους πόρους καθώς και της απρόσκοπτης πραγματοποίησης των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών (e-auctions). Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) το συνολικό ποσό που έχει εκταμιευθεί για την Ελλάδα μέχρι τώρα, χωρίς να περιλαμβάνονται τα παραπάνω ποσά, ανέρχεται σε €40.2 δις εκ των συνολικά €86.5 δις του δανείου του ΕΜΣ. Μέρος των συνολικών κεφαλαίων ποσού περίπου €27,5 δις

θα παραμείνει αδιάθετο στο τέλος του προγράμματος τον Αύγουστο 2018 κυρίως λόγω των χαμηλότερων των αρχικά αναμενόμενων αναγκών ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών και της καλύτερης σε σύγκριση με την αναμενόμενη επίδοσή του πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2017.

Επί του παρόντος, είναι υπό συζήτηση η συμφωνία για την σχέση μεταξύ της Ελλάδος και των Ευρωπαϊκών Θεσμών για την περίοδο μετά την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος, καθώς επίσης οι παράμετροι της πρότασης για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους και η θέσπιση ενός πλαισίου το οποίο θα διασφαλίζει την συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στην Ελληνική οικονομία. Η Ελληνική κυβέρνηση σκοπεύει να συνεχίσει το πρόγραμμα δανεισμού από τις διεθνείς αγορές στην περίοδο μετά το τέλος του προγράμματος. Με δεδομένη την συνέχιση της χρηματοδότησης από το ΤΠΟΣ μέχρι το τέλος του προγράμματος τον Αύγουστο 2018, η Ελληνική κυβέρνηση σκοπεύει να δημιουργήσει ταμειακό απόθεμα συνολικού ποσού μεγαλύτερου του €17 δις που θα διευκολύνει την πρόσβαση της χώρας στις αγορές μετά το τέλος του προγράμματος.

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's στις 19 Ιανουαρίου 2018 αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδος από «B-» σε «B» με θετική προοπτική στη βάση της βελτίωσης των προοπτικών της πραγματικής ανάπτυξης και των δημοσιονομικών της χώρας καθώς και της ανάκαμψης της αγοράς εργασίας και της σχετικής πολιτικής σταθερότητας. Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch στις 16 Φεβρουαρίου 2018 αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας από «B-» σε «B» με επίσης θετική προοπτική στη βάση των βελτιωμένων δημοσιονομικών προοπτικών της χώρας, της αναμενόμενης έγκαιρης ολοκλήρωσης του ΤΠΟΣ καθώς και της αναμενόμενης συμφωνίας για την εφαρμογή μέτρων ελάφρυνσης του χρέους μέχρι το τέλος του προγράμματος. Επιπλέον, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's στις 21 Φεβρουαρίου 2018 αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας από «Caa3» σε «B3» στη βάση παρόμοιων εκτιμήσεων με τους προηγούμενους οίκους. Η πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας απέχει σημαντικά από την επενδυτική βαθμίδα, παρόλα αυτά, οι πρόσφατες αναβαθμίσεις και η πρόοδος σε ότι αφορά την εφαρμογή του ΤΠΟΣ οδήγησαν σε μια σημαντική βελτίωση στην απόδοση των 10ετών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Στο δημοσιονομικό πεδίο, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό 2018 το πρωτογενές πλεόνασμα του 2016 ήταν στο 3,8% του ΑΕΠ υπερβαίνοντας το στόχο του 0,5% του ΑΕΠ στο ΤΠΟΣ. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό 2018, οι δημοσιονομικοί στόχοι σε όρους πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2017 και το 2018 αναμένονται σε 2,44% και 3,82% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Οι στόχοι για το πρωτογενές πλεόνασμα στο ΤΠΟΣ για το 2017 και το 2018 είναι 1,75% και 3,50% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Η επίτευ-

ξη διατηρήσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων, της τάξης του 3,5% του ΑΕΠ μέχρι και το τέλος του 2022 με τη σταδιακή μείωση τους στη συνέχεια, αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων ενίσχυσης της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους, τα οποία έχουν συμφωνηθεί στο Eurogroup της 24 Μαΐου 2016.

Το ισοζύγιο πληρωμών, σύμφωνα με το ΔΝΤ αναμένεται να διαμορφωθεί στο -0,2% και στο -0,1% του ΑΕΠ το 2017 και το 2018 αντίστοιχα από -0,6% του ΑΕΠ το 2016. Η ταχεία προσαρμογή του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε σύγκριση με το επίπεδο του 2008 (έλλειμμα 15,1% του ΑΕΠ) συνεχίστηκε, λόγω των εσόδων από τον τουρισμό, της συρρίκνωσης των εισαγωγών και της θετικής επίδρασης των προηγούμενων μέτρων ελάφρυνσης του χρέους PSI (2012) στο ισοζύγιο εισοδημάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ και της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), το ισοζύγιο πληρωμών μειώθηκε στο -0,8% του ΑΕΠ το 2017 (2016: -1,1%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό της ανεργίας τον Δεκέμβριο 2017 ήταν στο 20,8% (Δεκέμβριος 2016: 23,5%), μειωμένο κατά περίπου 7,1 ποσοστιαίες μονάδες από το υψηλό του Ιουλίου 2013 (27,9%), σηματοδοτώντας μια πορεία αργής μείωσης, υπό την προϋπόθεση της απουσίας αρνητικών εξελίξεων την επόμενη περίοδο.

Η ολοκλήρωση της τέταρτης και τελευταίας αξιολόγησης του ΤΠΟΣ και η συμφωνία για την σχέση της Ελλάδος και των Θεσμών για την περίοδο μετά το τέλος του τρέχοντος προγράμματος θα συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταθετών και συνεπώς στην επιτάχυνση της επιστροφής των καταθέσεων, θα διευκολύνει την περαιτέρω χαλάρωση των περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων και θα επιδράσει θετικά στη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Η αποφασιστική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του ΤΠΟΣ, η υλοποίηση των μέτρων για την περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους σύμφωνα με τις αποφάσεις του Eurogroup της 24 Μαΐου 2016, η κινητοποίηση της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη στήριξη των εγχώριων επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, η προσέλκυση διεθνών και εγχώριων κεφαλαίων και η υιοθέτηση ενός εξωστρεφούς οικονομικού αναπτυξιακού προτύπου θα διευκολύνουν την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας και την περαιτέρω σταθεροποίηση του εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος, οι οποίες αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις για την επιστροφή της χώρας σε πορεία ισχυρής και βιώσιμης ανάπτυξης.

B. Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Τα κύρια χαρακτηριστικά του 2017 ήταν η βελτίωση της κερδοφορίας προ φόρων, η διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας σε ικανοποιητικό επίπεδο, η διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης των τραπεζών και η μικρή υποχώρηση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τους τεθέντες στόχους, με το απόθεμά τους ωστόσο να παραμένει ιδιαίτερα υψηλό. Η βελτίωση των οικονομικών συνθηκών και η πρόοδος στην εφαρμογή του τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής συνέβαλε στην εμπέδωση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η οποία με τη σειρά της αναμένεται να συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση της δραστηριότητας του πραγματικού τομέα της οικονομίας.

Συγκεκριμένα οι ελληνικές τράπεζες, επέτυχαν υψηλότερα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων σε σύγκριση με το 2016 (Ευρώ 287 εκατ. στο εννεάμηνο 2017, έναντι Ευρώ 148 εκατ. στο εννεάμηνο 2016), ως αποτέλεσμα κυρίως της αυξήσεως των καθαρών εσόδων από προμήθειες, της μειώσεως του λειτουργικού κόστους και της σημαντικής μείωσης των εξόδων από τόκους.

Επιπλέον, η κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος παρουσίασε οριακή βελτίωση. Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1), σε ενοποιημένη βάση, διαμορφώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 σε 17,2% (Δεκέμβριος 2016: 17%) και ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (Common Equity Tier 1 – CET1) σε 17,1% (Δεκέμβριος 2016: 16,9%), διατηρούμενος σε επίπεδο υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (περίπου 15%).

Οι συνθήκες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν το 2017, καθώς οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά Ευρώ 5 δισ. σε σχέση με το 2016, ως αποτέλεσμα της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών στο πλαίσιο των κεφαλαιακών περιορισμών και του επαναπαρισμού κεφαλαίων από το εξωτερικό. Το υπόλοιπο των ιδιωτικών καταθέσεων διαμορφώθηκε στα Ευρώ 126,35 δισ. τον Δεκέμβριο 2017 εκ των οποίων, καταθέσεις νοικοκυριών Ευρώ 103,9 δισ. και επιχειρήσεων Ευρώ 22,4 δισ. Το σύνολο των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα (καταθέσεις ιδιωτικού τομέα και Γενικής Κυβερνήσεως) διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, σε Ευρώ 137,8 δισ., σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 4,5%.

Επιπλέον, το 2017 συνεχίστηκε η μείωση της εξαρτήσεως των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από τον μηχανισμό χρηματοδότησεως του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ και ΕΛΑ) για έκτακτη ρευστότητα. Συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση μειώθηκε σταδιακά το 2017, με αποτέλεσμα τον Δεκέμβριο να διαμορφωθεί σε Ευρώ 33,7 δισ., από Ευρώ 66,6 δισ. τον Δεκέμβριο του 2016.

Όσον αφορά στην πιστωτική επέκταση, στο τέλος Δεκεμβρίου 2017, το υπόλοιπο των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα ανήλθε σε Ευρώ 183,9 δισ., έναντι Ευρώ 195,2 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2016. Η μείωση της χρηματοδότησεως προς τον ιδιωτικό τομέα συνεχίστηκε και το 2017 αλλά με βραδύτερο ρυθμό (Δεκέμβριος 2017: -0,9%, Δεκέμβριος 2016: -1,4%). Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος τούτο οφείλεται εν μέρει στην μείωση των δανειακών επιτοκίων, αλλά και στη βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας.

Ωστόσο, παρά την γενική βελτίωση στο περιβάλλον και τη λειτουργία των Ελληνικών τραπεζών, το απόθεμα των Μη-Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ) παρέμεινε υψηλό τον Σεπτέμβριο του 2017 (σε Ευρώ 100,4 δισ. ή 44,6% των συνολικών ανοιγμάτων) από 44,8% τον Δεκέμβριο του 2016.

Οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα εμφανίζονται ευσύναιες. Το 2018 αναμένεται θετικός ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, με τη νεότερη εκτίμηση της Τράπεζας της Ελλάδος για αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά 2,4%. Επίσης, η ενιαία νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ παραμένει διευκολυντική. Σε συνδυασμό με την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών, οι παραπάνω παράγοντες αναμένεται να διευκολύνουν τον τραπεζικό τομέα στην προσπάθειά του για αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησής τους.

Ωστόσο, δεν υπάρχουν περιθώρια εφησυχασμού. Το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα παραμένει ευάλωτο σε μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές διαταραχές. Το 2018 οι τράπεζες καλούνται να προσαρμοστούν σε νέες προκλήσεις, με κυριότερες την εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (ΔΠΧΑ 9), την αυστηροποίηση του χειρισμού των προβλέψεων για τα νέα ΜΕΑ, αλλά και τη διενέργεια της πανευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ. Στο αμέσως προσεχές διάστημα οι τράπεζες πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επίτευξη των επιχειρησιακών τους στόχων για τα ΜΕΑ, οι οποίοι για τα επόμενα δύο έτη είναι υψηλοί. Οι τράπεζες επιβάλλεται να διευρύνουν το ταχύτερο δυνατόν τις λύσεις που προτείνουν στους δανειολήπτες και να προχωρήσουν στη λήψη πιο δραστικών αποφάσεων, ιδίως όσον αφορά τις ενέργειες αναδιάρθρωσης βιώσιμων επιχειρήσεων, τον εντοπισμό των στρατηγικών κακοπληρωτών και την εφαρμογή οριστικής λύσης για τις μη βιώσιμες επιχειρήσεις. Παράλληλα, οι τράπεζες θα πρέπει να αναθεωρήσουν το επιχειρησιακό τους σχέδιο δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη νέων εργασιών και την περαιτέρω περιστολή του λειτουργικού τους κόστους.

Γ. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες το Νοέμβριο του 1993, με την υπ' αριθμ. 535/5/02.11.1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (ΦΕΚ 198/23.11.1993) απέκτησαν τη δυνατότητα να μετεξελιχθούν σε Πιστωτικά Ιδρύματα. Με την Πράξη 2258/2.11.93 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίσθηκε το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας τους με δυνατότητα να διενεργούν εργασίες που κατά τις ισχύουσες διατάξεις αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Δηλαδή, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες διέπονται από τους ίδιους κανόνες της Βασιλείας και υπάγονται στους νόμους 3601 και 3606, όπως και οι εμπορικές τράπεζες από πλευράς εποπτείας.

Στις 22.7.1995 δημιουργήθηκε η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (ΕΣΤΕ). Η Ένωση είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) και της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (ICBA).

Σήμερα η Ένωση αριθμεί 14 συνολικά μέλη, 9 Συνεταιριστικές Τράπεζες (Παγκρήτια, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δράμας, Έβρου, Καρδίτσας, Πιερίας, Σερρών, Χανίων) και 5 πιστωτικούς συνεταιρισμούς (Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Βοιωτίας, Μαγνησίας, Μεγαρίδος).

Την 31.12.2017 με βάση προσωρινά στοιχεία, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είχαν ίδια κεφάλαια που ανερχόταν στο ποσό των 221,56 εκατ. Απασχολούσαν 907 άτομα (το 2% απασχόλησης στις τράπεζες) και διέθεταν 110 καταστήματα και θυρίδες (4,4% αγοράς). Ο αριθμός των μελών – συνεταιριτών στο σύνολο των Συνεταιριστικών Τραπεζών στις 31.12.2017 ανήλθε σε 172.393. Το συνολικό ενεργητικό των Συνεταιριστικών Τραπεζών την 31.12.2017 ήταν 2,63 δισ € περίπου και αντιστοιχεί στο 1% του συνόλου του ενεργητικού των ελληνικών Τραπεζών.

Από πλευράς μεγέθους, βάσει του ύψους του ενεργητικού τους (με προσωρινά στοιχεία 31.12.2017), κατατάσσονται ως ακολούθως:

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (€ΜΝ.)
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	1.469,6
ΧΑΝΙΩΝ	449,97
ΗΠΕΙΡΟΥ	218,02
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	197,52
ΚΑΡΔΙΤΑΣ	95,69
ΣΕΡΡΩΝ	59,12
ΕΒΡΟΥ	54,35
ΠΙΕΡΙΑΣ	47,17
ΔΡΑΜΑΣ	35,27
Total	2.626,69

Χορηγήσεις

Το σύνολο των χορηγήσεων την 31.12.2017 (προσωρινά στοιχεία) ήταν 2,11 δις € και αντιστοιχεί στο 1,7% του συνόλου των χορηγήσεων του τραπεζικού συστήματος. Οι χορηγήσεις καλύπτουν το 83,5% του ενεργητικού, ενώ στο σύνολο των τραπεζών καλύπτουν μόλις το 51,1% του ενεργητικού, καταδεικνύοντας ότι το σύνολο των κεφαλαίων των συνεταιριστικών τραπεζών κατευθύνεται στη χρηματοδότηση της τοπικής οικονομίας και όχι, σε άλλες επικερδείς δραστηριότητες (επενδυτικές κλπ) και λοιπές παγιοποιήσεις.

Η τάση χορηγήσεων των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι σταθερή, γεγονός που οφείλεται στην οικονομική κρίση και την αυστηροποίηση των κανόνων πιστωτικής πολιτικής, σαφώς όμως χαμηλότερα από την αντίστοιχη των συστημικών τραπεζών υποδηλώνοντας την έμπρακτη στήριξη τους στις ανάγκες των τοπικών αγορών. Σημειώνεται ότι, οι σχηματισθείσες προβλέψεις την 31.12.2017 και για τις 9 τράπεζες ήταν 673.123 χιλ. €.

Καταθέσεις

Το σύνολο των καταθέσεων στις Συνεταιριστικές Τράπεζες την 31.12.2017 (προσωρινά στοιχεία) ήταν 2,06 δις ευρώ αυξημένο σε σχέση με το 2016 κατά 8,42%. Το μερίδιο στο σύνολο καταθέσεων της χώρας είναι 2,2% ενώ το μερίδιο στους νομούς που είναι η έδρα τους είναι 11%.

Στις Συνεταιριστικές Τράπεζες έχει επανακάμψει ένα σημαντικό μέρος καταθέσεων, Και το γεγονός αυτό μαρτυρά, σε ένα βαθμό, την εμπιστοσύνη και τους δεσμούς που τηρούν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες με τις τοπικές κοινωνίες και τα μέλη τους.

Η σχέση χορηγήσεων/καταθέσεων στις Συνεταιριστικές Τράπεζες κυμαίνεται στο 102% με μικρή βελτίωση υπέρ των καταθέσεων σε αντίθεση με τις εμπορικές τράπεζες που η σχέση ήταν σταθερά πολύ υψηλότερη. Αυτό εκτός των άλλων υποδηλώνει μια πιο υγιή σχέση μεταξύ άντλησης και διάθεσης κεφαλαίων αλλά και την αδυναμία χρήσης κεφαλαίων από άλλες πηγές. Το 81% των καταθέσεων είναι καταθέσεις προθεσμίας ενώ στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος η συμμετοχή των καταθέσεων προθεσμίας είναι 60%. Από μόνο του αυτό οδηγεί τις συνεταιριστικές τράπεζες σε αυξημένο κόστος άντλησης κεφαλαίων φανερώνοντας παράλληλα ότι πολλοί πελάτες την κύρια σχέση συνεργασίας τους την διατηρούν με τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες. Έτσι είναι υποχρεωμένες να προσφέρουν υψηλότερα επιτόκια για την άντληση καταθέσεων. Ειδικότερα το μέσο επιτόκιο καταθέσεων για το 2017 ήταν κατά πολύ υψηλότερο από εκείνο των εμπορικών τραπεζών γεγονός, που υποδηλώνει την δυσκολία άντλησης ρευστότητας με επιτόκια αγοράς και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των όρων και τρόπου λειτουργίας τους.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

A. Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο «κεφάλαιο» ανάπτυξης της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην επιλογή, εκπαίδευση, αξιολόγηση, διατήρηση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να αναδειχθεί ως προτιμώμενη επιλογή εργοδότη. Την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Τράπεζα απασχολούσε 77 εργαζομένους. Αναλυτικά στοιχεία για τη σύνθεση του Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας Ηπείρου, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΦΥΛΟ		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΜΕΤ/ΚΟ	15	5	20	25,97%
ΠΑΝ/ΜΙΟ	8	10	18	23,38%
ΤΕΙ	6	10	16	20,78%
ΛΥΚΕΙΟ	12	11	23	29,87%
ΣΥΝΟΛΟ	41	36	77	100,00%

Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρώπινο δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις Αξίες και τις Αρχές του «Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας», με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

1. Νομιμότητα,
2. Προτεραιότητα στους πελάτες,
3. Ποιότητα προσωπικού,
4. Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο

Στόχος της Τράπεζας είναι η προσέλκυση και διατήρηση ικανού ανθρώπινου δυναμικού που θα ενστερνίζεται τις Αξίες και τις Αρχές της και θα συμβάλλει στην εκπλήρω-

ση των στόχων του οργανισμού και θα επιδιώκει τη συνέχιση της πορείας του.

Η εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελούν τα σημαντικότερα «οχήματα» αναβάθμισης του επαγγελματικού επιπέδου των εργαζομένων και κατά συνέπεια της Τράπεζας. Η συνεχής βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων των εργαζομένων μέσω της συμμετοχής τους σε πλήθος σεμιναρίων που διοργανώνει η Τράπεζα, αλλά και άλλοι φορείς, η διαρκής ενημέρωσή τους για τις τρέχουσες χρηματοοικονομικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την προώθηση της αυτοεκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, αποτελούν προτεραιότητες νευραλγικής σημασίας για την Τράπεζα και υποστηρίζονται από αυτή μέσω προγράμματος χρηματοδότησης του κόστους σπουδών.

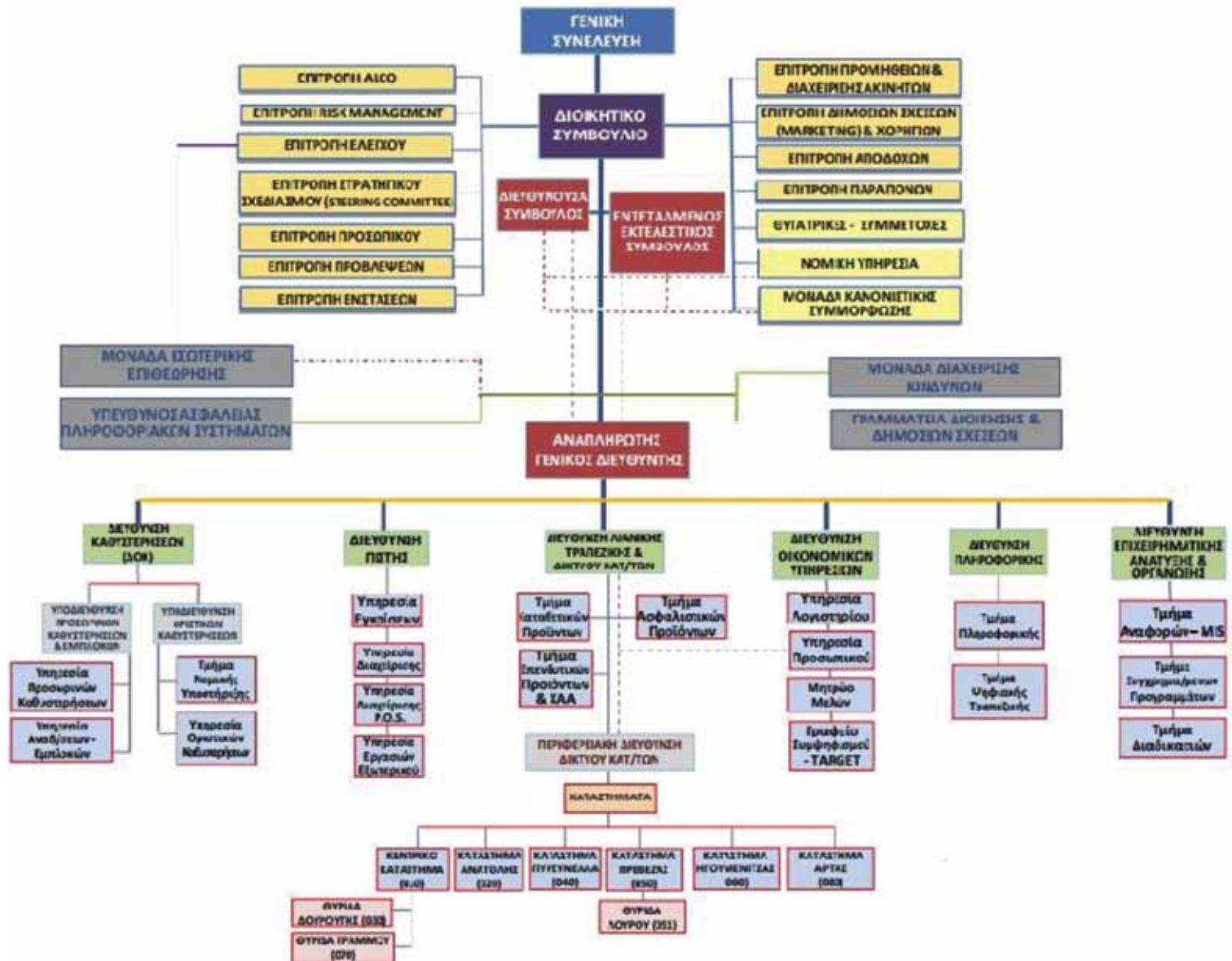
Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν το Ανθρώπινο Δυναμικό της και εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για αυτό:

- **Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα** των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες κ.λπ.).
- **Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας** και δυνατότητες εξελίξεως βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- **Παρέχει δίκαιες αμοιβές**, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- **Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα**, αναγνωρίζει το δικαίωμα άσκησης της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι και της συλλογικής διαπραγματεύσεως.

Το οργανόγραμμα της Τράπεζας, όπως θεσπίστηκε και εγκρίθηκε από το ΔΣ στις 16.01.2017 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο δίδει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται.

Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας, αποτελούν τη βάση, στην οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της.

B. Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών

i. Ενεργητικό & Κεφάλαια

Το Ενεργητικό της Τράπεζας ανήλθε στις 218.015 χιλ. ευρώ έναντι 203.008 χιλ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας αύξηση 7,39% οι οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των ρευστών διαθεσίμων και καταθέσεων καθώς και στην αύξηση των χορηγήσεων. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη του Ενεργητικού την τελευταία 5ετία.

2013	2014	2015	2016	2017
258.877.277,58	240.688.608,90	205.926.884,50	203.008.733,20	218.015.350,12

Ποσά σε €

Η εξέλιξη των κεφαλαίων και αποθεματικών της Τράπεζας το αντίστοιχο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

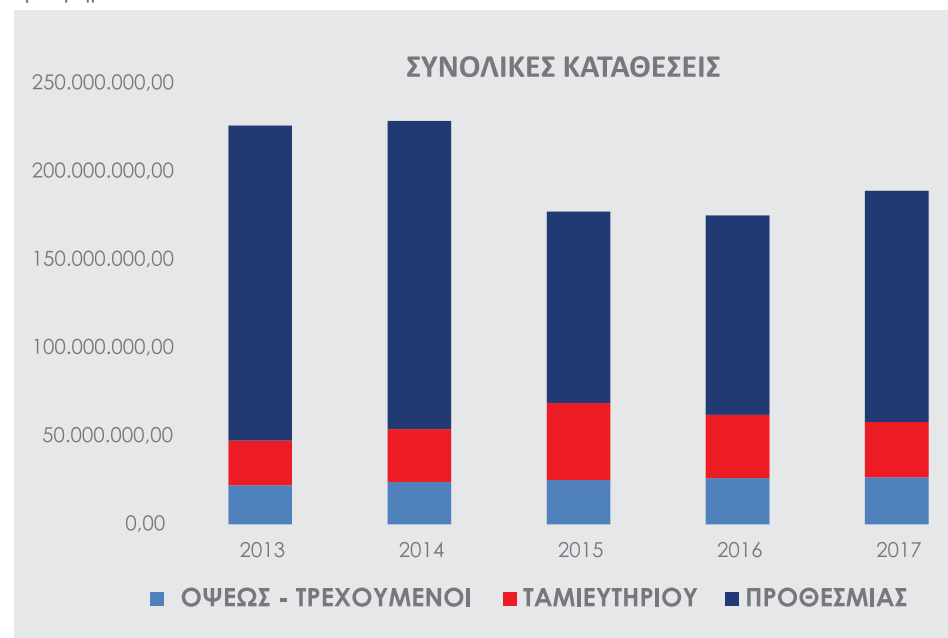
ΕΤΟΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΠΟΘΕΜ/ΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΜΕΤ/ΛΕΣ
2013	19.281.366,00	9.413.052,64	28.694.418,64	
2014	19.206.822,00	8.998.730,31	28.466.142,31	-0,80
2015	8.220.347,00	2.736.973,16	10.957.320,16	-61,51
2016	8.380.468,50	2.420.189,51	10.800.658,01	-1,43
2017	13.501.388,00	4.587.371,44	18.088.759,44	67,48

Ποσά σε €

ii. Καταθέσεις

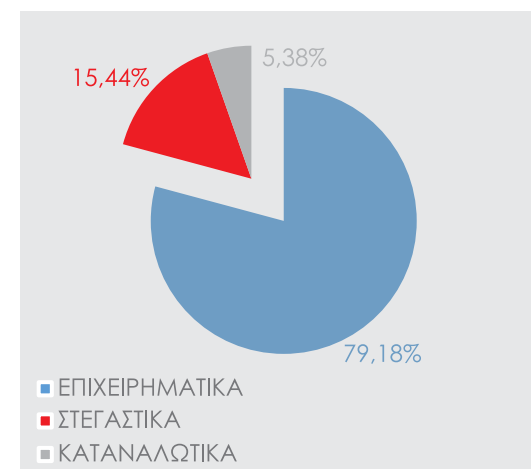
Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας το 2017, ανήλθαν στα € 183.102 χιλ. έναντι € 169.296 χιλ. το 2016, αύξηση 8,16%. Οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων ανήλθαν σε 6.006 χιλ. έναντι 5.912 χιλ. το 2016, εμφανίζοντας οριακή αύξηση. Οι καταθέσεις της Τράπεζας, είναι το ποιοτικό μέγεθος που εκφράζει την εμπιστοσύνη και ταυτόχρονα αποτελεί το βασικό δείκτη της αποδοχής που έχει η τράπεζα στη Ήπειρο. Χαρακτηριστικό επίσης των τάσεων της αγοράς αλλά και του γενικότερου κλίματος αβεβαιότητας, είναι και η σύνθεση των καταθέσεων, με τις προθεσμιακές καταθέσεις να καταλαμβάνουν το 69,29% περίπου των τοποθετήσεων στην τράπεζα, οι καταθέσεις ταμειυτηρίου το 16,65% και οι καταθέσεις όψεως και τρεχούμενοι το 14,06%.

Σήμερα η Τράπεζα προσβλέποντας σε μια ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας και στηριζόμενη στην εμπιστοσύνη των μελών - πελατών της, πιστεύει ότι θα καλύψει τις απώλειες στις καταθέσεις, καθώς συνεχίζει να προσφέρει τα ελκυστικότερα επιτόκια της αγοράς. Η διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών των καταθέσεων εμφανίζεται στο Γράφημα:

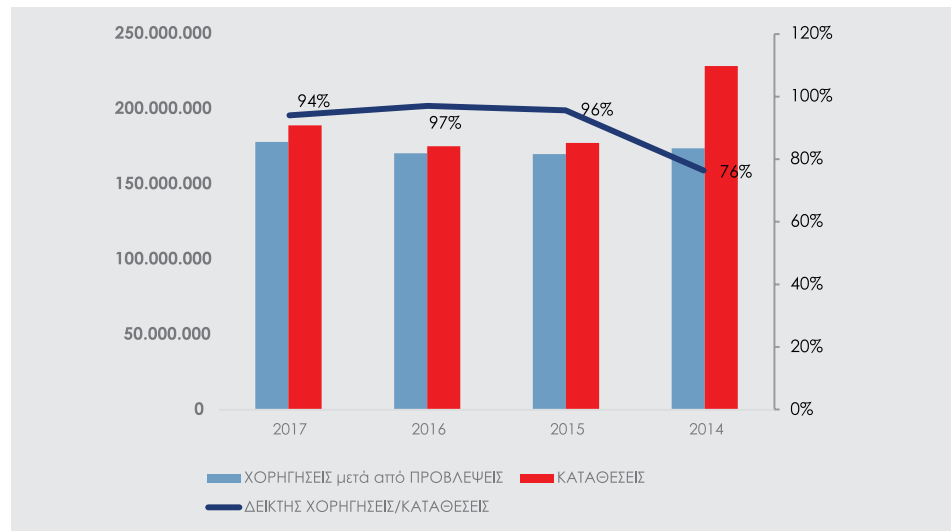

iii. Χορηγήσεις

Παρά τις συνεχιζόμενες δύσκολες οικονομικές συνθήκες, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου διατήρησε την ίδια συνετή πολιτική στις χορηγήσεις και το 2017. Οι χορηγήσεις στο τέλος του 2017 ανήλθαν σε € 232.710 χιλ. έναντι € 224.886 χιλ. το 2016, με κατανομή σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Η κατανομή των χορηγήσεων εμφανίζεται στο Γράφημα 2:

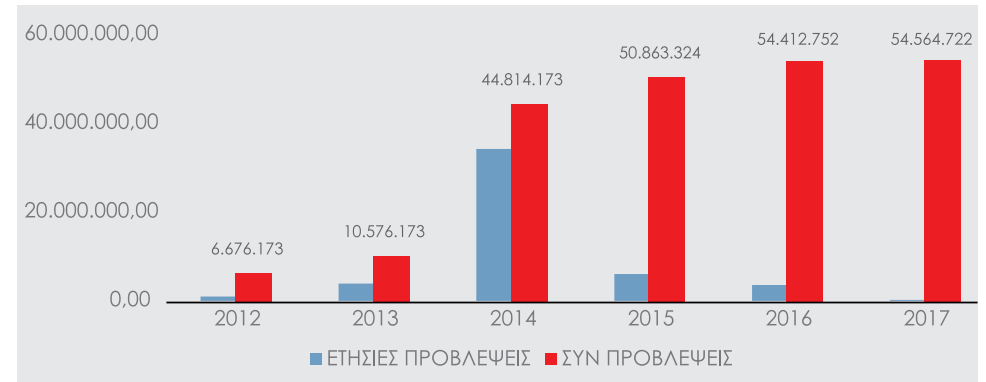
Η ιστορική εξέλιξη των Καταθέσεων και Χορηγήσεων καθώς και η εξέλιξη του Δείκτη Χορηγήσεις/Καταθέσεις εμφανίζονται στο Γράφημα 3:

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ – NPLs) με 31-12-2017 ανήλθαν σε ποσοστό 51,93% επί του συνόλου των χορηγήσεων μειωμένα κατά 8,86% σε σχέση με την 31.12.2016. Το αντικειμενικά υψηλό ποσοστό των ΜΕΔ αποτελεί αντικείμενο ενεργητικής διαχείρισης και προτεραιότητα της τράπεζας, και διατυπώνεται η εκτίμηση της περαιτέρω μείωσής του υποβοηθούμενα και από την αναμενόμενη σταδιακή μείωση των επιπτώσεων της μακρόχρονης κρίσης της οικονομίας στις επιχειρήσεις του τόπου. Πρέπει να σημειωθεί ότι για τις καθυστερήσεις των δανείων, έγιναν προβλέψεις για το 2017 ύψους 152 χιλ. ευρώ και μέχρι σήμερα οι συνολικές προβλέψεις ανέρχονται σε 54.565 χιλ. ευρώ περίπου.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.000.000,00	3.900.000,00	34.238.000,00	6.049.150,69	3.605.282,78	151.969,80
ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	6.676.173,49	10.576.173,49	44.814.173,49	50.863.324,18	54.412.752,20	54.564.722,00
Ποσά σε €						

Το ποσό των προβλέψεων σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες εμπράγματα εξασφαλίσεις αυτών των δανείων, διαμορφώνουν ένα σημαντικό βαθμό κάλυψης ύψους 94,69% από πιθανές αθετήσεις εξυπηρέτησης των συγκεκριμένων χορηγήσεων.

iv. Λοιπές εργασίες

Το υπόλοιπο των Εγγυητικών Επιστολών σε κυκλοφορία το 2017 ανήλθε σε 12.518 χιλ. € και τα έσοδα από προμήθειες σε 366 χιλ. ευρώ. Η Τράπεζα κατά το 2017 ανέπτυξε το δίκτυο των εγκατεστημένων σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις POS στον αριθμό των 1.700 και συνεχίζει την επέκτασή του με εντατικούς ρυθμούς κερδίζοντας σημαντικό μερίδιο στην τοπική αγορά. Σε συνεργασία με την Συνεταιριστική Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστικά και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα αποκομίζοντας προμήθειες, το ύψος των οποίων για το 2017 ανήλθε στο ποσό των 89,30 χιλ.€

v. Αποτελέσματα Χρήσης 2017

Τα αποτελέσματα χρήσης (κέρδη) προ προβλέψεων ανήλθαν σε € 2.378,39 χιλ. έναντι 3.468,29 χιλ. το 2016. Για να υποστηριχθεί η απρόσκοπτη συνέχεια της ανάπτυξης της τράπεζας απαιτείται η ενίσχυση της συνεταιριστικής και κατ' επέκταση της Κεφαλαιακής της βάσης, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με δημιουργία αποθεματικών και με αύξηση του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό και το 2017 τα κέρδη της χρήσεως οδηγήθηκαν σε σχηματισμό προβλέψεων και το υπόλοιπο ποσό σε κέρδη εις νέον (δεν έγινε διανομή). Το συνολικό ύψος των προβλέψεων που σχηματίστηκαν το 2017 ανήλθε σε € 252,49 χιλιάδες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα έσοδα και τα έξοδα της χρήσης καθώς και τα αντίστοιχα του 2016.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)

Περιγραφή	2017	2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	9.648,84	11.169,53
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	-2.900,36	-3.016,31
Καθαρά έσοδα από τόκους	6.748,48	8.153,22
Έσοδα προμηθειών	1.928,76	1.920,75
Έξοδα προμηθειών	-4,37	-3,68
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	89,29	90,29
Καθαρά λοιπά έξοδα	192,33	-251,32
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	8.954,49	9.909,26
Δαπάνες προσωπικού	-2.797,27	-2.985,29
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	-3.488,62	-3.142,34
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων και λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	-290,21	-313,34
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	0	0
Κέρδη/(Ζημιές) προ προβλέψεων	2.378,39	3.468,29
Προβλέψεις απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	-252,49	-3.605,28
Προβλέψεις απομείωσης συμμετοχών και χρεογράφων	0	28,06
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	2.125,89	(-108,93)
Φόροι	-603,53	-19,18
Καθαρά κέρδη /(Ζημιές) μετά από φόρους	1.522,36	-128,11

Γ. Δίκτυο Καταστημάτων & ΑΤΜ

Η Τράπεζα στις 31.12.2017 διέθετε 9 καταστήματα και 14 ΑΤΜ και έχει παρουσία και στους 4 Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου. Συγκεκριμένα λειτουργεί 5 καταστήματα στον Νομό Ιωαννίνων, 1 στον Νομό Άρτας, 1 στο Νομό Θεσπρωτίας και 2 στον Νομό Πρεβέζης. Κάθε κατάστημα διαθέτει ΑΤΜ και 5 ακόμη μηχανήματα είναι εγκατεστημένα σε σημεία εκτός των καταστημάτων.

Δ. Ηλεκτρονική Τραπεζική

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου διαθέτει όχι μόνο σύγχρονη αλλά και πρωτοποριακή ηλεκτρονική τραπεζική εξυπηρέτηση, για την ποιότητα και την καινοτομία της οποίας έχει βραβευθεί πολλαπλώς με βραβεία BITE Awards (ενδεικτικά τα έτη 2013, 2015, 2016, 2018). Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη σημασία στην εξασφάλιση της ταχύτητας, της αδιάκοπτης λειτουργίας και της ασφάλειας των συναλλαγών παρέχοντας στους πελάτες της πλήρη τραπεζική εξυπηρέτηση - 24/7- από την άνεση του δικού τους χώρου.

Κατηγορίες συναλλαγών

Η υπηρεσία Ηλεκτρονικής Τραπεζικής καλύπτει όλο το εύρος συναλλαγών που ο πελάτης μπορεί να κάνει και σε κάποιο τραπεζικό κατάστημα:

Διαχείριση τραπεζικών προϊόντων (αλλαγή ορίων, τροποποίηση χαρακτηριστικών κ.λπ.)

- > Μεταφορές
- > Πληρωμές
- > Εμβάσματα

Επιπλέον, καλύπτει και μια σειρά από πρόσθετες υπηρεσίες που προσφέρονται αποκλειστικά από τα ηλεκτρονικά κανάλια της Συνεταιριστικής Τράπεζα Ηπείρου:

- Πληρωμή e-Παραβόλου
- Πολύ μεγαλύτερο εύρος συναλλαγών εξόφλησης λογαριασμών
- Video Customer Service

Ασφάλεια συναλλαγών

- ➔ Η πρόσβαση στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής γίνεται με τη **χρήση των προσωπικών κωδικών εισόδου** που παράγονται με ασφάλεια και είναι γνωστοί μόνο στον χρήστη.
- ➔ Προηγμένα συστήματα ασφαλείας με την **πιστοποίηση διεθνών φορέων** διασφαλίζουν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές.
- ➔ Αναγνωρισμένα **πρωτόκολλα κρυπτογράφησης** εγγυώνται το απόρρητο των συναλλαγών και προστατεύουν τα δεδομένα που μεταφέρονται.
- ➔ Η πρόσβαση στα συστήματα της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου ελέγχεται από **firewall**, που απαγορεύει την πρόσβαση σε συστήματα και βάσεις δεδομένων με απόρρητα στοιχεία

Ε. Διαχείριση Κινδύνων

Η τράπεζα από τις δραστηριότητές της εκτίθεται σε πλήθος χρηματοοικονομικών κινδύνων, από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, ο κίνδυνος ρευστότητας, οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, λόγω γενικότερων μεταβολών στα επίπεδα τιμών και επιτοκίων της αγοράς, και η επάρκεια εποπτικών και εσωτερικών κεφαλαίων σε αποδεκτά επίπεδα, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Το Διοικητικό Συμβούλιο, και ειδικότερα μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των ίδιων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Η πολιτική της Τράπεζας είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε μέσω των κατάλληλων μηχανισμών να εντοπίζει, να παρακολουθεί και να αναλύει αυτούς τους κινδύνους και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Η Τράπεζα επανεξετάζει συχνά τις πολιτικές και τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει, ώστε να ενσωματώνει τις μεταβολές της αγοράς και των προϊόντων και να αναπτύσσει πιο αποτελεσμα-

τικές πρακτικές. Η πλέον πρόσφατη εξέλιξη αφορά την προσαρμογή της τράπεζας στις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις πληροφορίες Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) και ΔΑΕΕΡ που συλλέγονται για τους σκοπούς της ΔΕΕΑ», 10.02.2017 (EBA/GL/2016/10)».

Πλαίσιο Διακυβέρνησης Διαχείρισης Κινδύνων

Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της τράπεζας εκπορεύονται από τις προβλέψεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, λαμβάνοντας υπόψιν τις ιδιαιτερότητες της Τράπεζας, τον ετήσιο προϋπολογισμό της και το εκάστοτε εφαρμόσιμο επιχειρηματικό της σχέδιο. Στο πλαίσιο μιας διαφανούς και λειτουργικής πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες διαδικασίες που καθορίζουν τη στρατηγική της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων. Μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή μιας ενιαίας και συνεκτικής Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνων ώστε να τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός ανάληψης των κινδύνων από την Τράπεζα καθώς και η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή τους βάσει των στόχων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, η Τράπεζα παρότι δεν υποχρεούται να συστήσει Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με το μέγεθός της και την πολυπλοκότητα των εργασιών της, όπως ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της σχετικής ΠΔ/ΤΕ καθώς και την τήρηση των όρων συνεργασίας που έχει με τους Στρατηγικούς Επενδυτές. Η Τράπεζα, με την από 2/10.11.2016 απόφαση του Δ.Σ., προχώρησε στη σύσταση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να δημιουργήσει διαδικασίες για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, οι οποίες να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της, των κανονισμών και των πολιτικών της. Προκειμένου να επιτευχθεί η περαιτέρω αναβάθμιση των οφελών και υπηρεσιών που απολαμβάνει το πελατολόγιο και οι συνεταιίροι της Τράπεζας, εντός ενός μακρόπνοου ορίζοντα πρόσδοσης οικονομικής αξίας, με την από 9/04.06.2015 απόφαση του ΔΣ, τροποποιήθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος όμως τελεί υπό αναθεώρηση ώστε να συμβαδίζει με την ισχύουσα οργανωτική δομή της Τράπεζας. Η Τράπεζα αναγνωρίζοντας την ανάγκη να έχει ένα πλαίσιο αποτελεσματικό και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που θέτει η ΠΔ/ΤΕ 2577, έχει ήδη δρομολογήσει και προχωρά με εξωτερικό σύμβουλο στην ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει ένα μοντέλο «Τριών Γραμμών Άμυνας» για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Στην Πρώτη

Γραμμή Άμυνας είναι οι εμπορικές και οι λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αυτές εντοπίζονται στην καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας, κυρίως μέσω των καταστημάτων της. Τα καταστήματα και οι κεντρικές διευθύνσεις που εμπλέκονται στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας λαμβάνουν υπόψη τους τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, που αποτελεί την Δεύτερη Γραμμή Άμυνας.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ως ανεξάρτητη διοικητικά μονάδα είναι επιφορτισμένη για τη συνεχή αξιολόγηση και παρακολούθηση της ανάληψης κινδύνου που απορρέει από τις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Δεύτερη Γραμμή Άμυνας συμπληρώνεται από την Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία είναι επίσης διοικητικά ανεξάρτητη, διασφαλίζει την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και έχει τη δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της.

ΔΑΕΕΚ – ΔΑΕΕΡ

Η Τράπεζα συντάσσει ετησίως τις δύο αναφορές ΔΑΕΕΚ (Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας εσωτερικού κεφαλαίου) και ΔΑΕΕΡ (Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας) και παρακολουθεί τα συμπεράσματά τους με τρόπο ώστε να είναι σε θέση να ενσωματώσει μια ενιαία προσέγγιση μεταξύ διαχείρισης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΑΕΕΚ συντάσσεται με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάδει με τα πρότυπα των αναφορών της Τράπεζας προς τις εποπτικές αρχές όπως ενδεικτικά το Σχέδιο Έκτακτης Χρηματοδότησης (Contingency Funding Plan), το Επιχειρηματικό Σχέδιο (Business Plan), το Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνων (Risk Appetite Framework) και το Σχέδιο Ανάκαμψης (Recovery Plan). Η συμμετοχή της ανώτερης διοίκησης στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων της Τράπεζας είναι μεγάλη και σημαντική. Το επιχειρηματικό πλάνο και η στρατηγική διαχείρισης κινδύνων (Risk Strategy) ορίζουν τις αναγκαίες κινήσεις τις οποίες πρέπει να εκτελέσει η Τράπεζα, ώστε να επιτύχει τους επιχειρηματικούς στόχους αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων και κεφαλαίων, ενώ στελέχη της ανώτερης διοίκησης είναι εκείνα τα οποία τελικά αποφασίζουν για την οριστικοποίηση των αποφάσεων και την εσωμάτωσή τους στη έκθεση ΔΑΕΕΚ πριν αυτές υποβληθούν στις εποπτικές αρχές. Η σύνταξη της ΔΑΕΕΚ δεν αποτελεί μία μονοσήμαντη διαδικασία που αφορά συγκεκριμένους παραλήπτες μέσα στην Τράπεζα, αλλά επηρεάζει αρκετές μονάδες της. Για τον λόγο αυτό, η αναφορά ΔΑΕΕΚ καλύπτει ένα εύρος κινδύνων οι οποίοι συνδέονται με τις λειτουργίες της Τράπεζας και οι οποίοι περιγράφονται αναλυτικά στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων. Οι μεθοδολογίες προσέγγισης αναγνώρισης, μέτρησης, υπολογισμού και αντιμετώπισης των κινδύνων λαμβάνονται υπόψη για

τους σκοπούς σύνταξης της αναφοράς ΔΑΕΕΚ με ποικίλους τρόπους. Τα αποτελέσματα της άσκησης ΔΑΕΕΚ χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία του Πλαισίου Ανάληψης Κινδύνων και στην γενική διαμόρφωση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου και κεφαλαίων μέσω της διαμόρφωσης των διαφόρων ορίων ανάληψης κινδύνων όπου αυτά έχουν οριστεί. Η αναφορά ΔΑΕΕΚ επίσης χρησιμοποιείται για σκοπούς επικύρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου σε συμφωνία με τους στόχους του ομίλου αναφορικά με την τήρηση επαρκών ορίων κεφαλαίων τα οποία θα επιτρέψουν την ομαλή συνέχεια των εργασιών της Τράπεζας. Αντίστοιχα η Τράπεζα αξιολογεί ετησίως με τη ΔΑΕΕΡ (Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας) το μέγεθος των κινδύνων ρευστότητας καθώς και των διαδικασιών, μέτρων, πολιτικών, μηχανισμών ελέγχου, προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης, στη βάση των αρχών της Βασιλείας (BSBS) και των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Σχέδιο Ανάκαμψης (Σχ.Αν.)

Το ΣΧ.ΑΝ. αποσκοπεί στο σχεδιασμό μιας σειράς μέτρων ανάκαμψης για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας, ειδικότερα για τη διατήρηση και αποκατάσταση κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, μετά από μια πιθανή σημαντική επιδείνωση της οικονομικής της κατάστασης. Για το λόγο αυτό το ΣΧ.ΑΝ. θέτει το πλαίσιο Διακυβέρνησης ώστε οι εν λόγω απειλές επιδείνωσης να εντοπίζονται άμεσα και κατ' επέκταση να τυγχάνουν κατάλληλης διαχείρισης. Η Τράπεζα προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες εποπτικές απαιτήσεις δημιούργησε ένα μηχανισμό σύμφωνο με τις βασικές αρχές και το μοντέλο Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος προσδιορίζει τις διαδικασίες, ρόλους και αρμοδιότητες για την προετοιμασία, σύνταξη, επισκόπηση αλλά και έγκριση του ΣΧ.ΑΝ. Το παρόν ΣΧ.ΑΝ. εγκρίθηκε από το Δ.Σ. και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Το ΣΧ.ΑΝ. αποτελεί επίσης αναπόσπαστο μέρος του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας. Η παρακολούθηση των δεικτών, του Σχεδίου Ανάκαμψης γίνεται σε καθημερινή βάση ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη διενέργεια διορθωτικών κινήσεων. Για την απρόσκοπτη εφαρμογή του σχεδίου η τράπεζα έχει συγκροτήσει ειδική Συντονιστική Επιτροπή.

Η Συντονιστική επιτροπή σχεδίου ανάκαμψης είναι υπεύθυνη να:

- Επικαιροποιεί το σχέδιο ανάκαμψης σε τακτή βάση ή σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής της Τράπεζας ή εφόσον απαιτηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς επίσης η προετοιμασία και ο συντονισμός εκπόνησης ενδεχομένων σχεδίων αποκατάστασης ρευστότητας και άντλησης κεφαλαίων που εκπονούνται σύμφωνα με το μοντέλο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας
- Καθορίζει τους δείκτες, τα σενάρια, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των υποθέσεων του σχεδίου ανάκαμψης, η πρόταση αναθεώρησης αυτών, καθώς και

ο σχεδιασμός της διακυβέρνησης και των διαχειριστικών διεθύνσεων συντάσσονται και παρακολουθούνται από την Επιτροπή η οποία βρίσκεται σε συνεχή αλληλο-νημέρωση με την Διοίκηση και υλοποιεί τις αποφάσεις της.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει από το 1998 την εφαρμογή αρχών εταιρικής διακυβέρνησης, εξασφαλίζοντας έτσι την άρτια και διαφανή διεξαγωγή των λειτουργιών της και την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τους συνεταιίρους της και τους πελάτες της. Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και οι απορρέουσες από την εφαρμογή του σύννομες πρακτικές, συνιστούν αντικείμενο κεντρικού ενδιαφέροντος για την Τράπεζα, διασφαλίζοντας την πολυετή μεταλαμπάδευση των αξιών που διέπουν τη λειτουργία της και τη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο των πελατών όσο και των συνεταιίρων του ιδρύματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αναθεώρηση του Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης, εντός των πλαισίων που θέτει ο νόμος και οι εποπτικές αρχές. Ο Κανονισμός Εταιρικής διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού μοντέλου με την παράλληλη εμπέδωση μια ενιαίας επιχειρηματικής φιλοσοφίας. Μεταξύ άλλων επιτυγχάνει:

- Την εγκαθίδρυση μιας σαφούς οργανωτικής δομής.
- Τη θέσπιση των γραμμών αναφοράς της Τράπεζας.
- Την αναλυτική περιγραφή της Ιεραρχίας των μονάδων που απαρτίζουν το οργανωτικό σώμα της Τράπεζας.
- Την απόδοση διακριτών και ανεξάρτητων αρμοδιοτήτων στις εμπλεκόμενες με τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο μονάδες.

Η επιτυχής διοίκηση και αποτελεσματικότητα της Τράπεζας συμπληρώνεται από μια σειρά Επιτροπών, οι οποίες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, σε εναρμόνιση με τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Συνεπώς, έχουν διαχωριστεί από τη μία οι επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και από την άλλη, οι λοιπές Επιτροπές της Διοίκησης, υπεύθυνες για εξειδικευμένα θέματα που χρήζουν ανάλογης διαφάνειας και τεχνικής κατάρτισης.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης βρίσκεται στο επίκεντρο των λειτουργιών του πλαισίου διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας και αποτελεί μια θεμελιώδη ενσωμάτωση των πολιτικών και διαδικασιών της. Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει την ανάγκη εφαρμογής της στην καθημερινή διαχείριση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, καθώς και στις διαδικασίες λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Στην προσπάθεια διευκόλυνσης της αναγκαίας «οριζόντιας» επικοινωνίας, η Τράπεζα

προέβη στις ακόλουθες ενέργειες κατά το 2017:

- Εισαγωγή διαδικασίας Παραγωγής νέων απαιτήσεων από τα υπάρχοντα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας,
- Εισαγωγή διαδικασίας Διαβούλευσης, ηλεκτρονικά υποστηριζόμενης, για τις ακόλουθες λειτουργίες:
 - ✓ σχεδιασμός και εισήγηση νέων Πολιτικών/Κανονισμών/Διαδικασιών
 - ✓ έκδοση Υπηρεσιακών Εγκυκλίων,
 - ✓ εισαγωγή νέων προϊόντων και κατάργηση-τροποποίηση υφισταμένων, δημιουργία και υιοθέτηση νέων εντύπων.

Εσωτερικές Διαδικασίες Ελέγχου

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου προκειμένου να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της έχει θεσπίσει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου, οι οποίες εφαρμόζονται και αξιολογούνται από τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης. Η συγκεκριμένη μονάδα αποτελεί αναπόσπαστο οργανικό μέρος της συνολικής λειτουργίας της Τράπεζας. Έχει Ανεξάρτητη, Αντικειμενική, Διαβεβαιωτική και Συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών. Έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες της. Η/Ο επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητας της/του στην Επιτροπή Ελέγχου και μέσω αυτής στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Αναλυτικά, οι αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρονται στον ισχύοντα Κανονισμό της, ο οποίος εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, αλλά και από την αρμόδια υπηρεσία της Εποπτεύουσας Αρχής της Τράπεζας της Ελλάδος. Η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης διέπεται από το θεσμικό, κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο, όπως ισχύει κάθε φορά.

Επιτροπή Καθοδήγησης Παρακολούθησης Επιχειρηματικού Σχεδίου

Η Επιτροπή Καθοδήγησης Παρακολούθησης Επιχειρηματικού Σχεδίου είναι υπεύθυνη να:

- Παρακολουθεί την εκπόνηση του 5-ετούς επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας και στη συνέχεια να αποτελέσει το εργαλείο υλοποίησης των επιχειρηματικών στόχων που έχουν τεθεί από την Διοίκηση της Τράπεζας εντός του επιχειρηματικού σχεδίου
- Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους υλικούς και ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται για την υλοποίηση του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των υποθέσεων, την πρόταση αναθεώρησης αυτών, την αλληλοενημέρωση με την Διοίκηση και την υλοποίηση των αποφάσεών της.

ΣΤ. Υποδομές και υπηρεσίες

Υλικοτεχνική υποδομή

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τη σημασία της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των πληροφοριών, ειδικά σε περιόδους κρίσης, για τον λόγο αυτό έχει συσταθεί η Διεύθυνση Πληροφορικής, η οποία υποστηρίζεται από δύο τμήματα:

1. Τμήμα Πληροφορικής
2. Τμήμα Ψηφιακής Τραπεζικής

Τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας διασφαλίζουν την εύκολη και τακτική συλλογή και αποθήκευση στοιχείων, καθώς και τη συνάθροιση των δεδομένων κινδύνου σε διάφορα επίπεδα του ιδρύματος. Η ασφάλεια των επιχειρησιακών πληροφοριών είναι στην ευθύνη του Διευθυντή της Διεύθυνσης Πληροφορικής. Επίσης, στην Τράπεζα υπάρχει ο IT Security Officer, ο οποίος είναι εξειδικευμένος υπάλληλος για τους ελέγχους των πληροφοριακών συστημάτων και με την εναρμόνιση των οδηγιών της ΤtE. Η υπηρεσία ηλεκτρονικής τραπεζικής παρέχει στους εγγεγραμμένους χρήστες όλες εκείνες τις υπηρεσίες που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν εξ αποστάσεως, κίνηση κεφαλαίων, πληρωμές, μεταφορές, κινήσεις λογαριασμών, υπόλοιπα λογαριασμών κλπ. Όσον αφορά τις λειτουργικές υποδομές στα μηχανογραφικά συστήματα της Τράπεζας, έλαβαν χώρα, κατά το 2017, οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επιτυχημένες δοκιμές για Συνέχιση Λειτουργίας Εργασιών (Business Continuity)
- Αναβάθμιση ιστότοπου της Τράπεζας,
- Βελτίωση υποδομών και προσθήκη νέων συναλλαγών Ηλεκτρονικής Τραπεζικής, για την προετοιμασία και υποστήριξη των υπηρεσιών DCT On-line & MyBank,
- Αναβάθμιση Intranet της Τράπεζας με χρήση νέων τεχνολογιών .NET & SQL Server,
- Αναβάθμιση Core Banking συστήματος με τις πρόσφατες ενημερώσεις,
- Project Plan για pre-migration & migration για το νέο μας πληροφοριακό σύστημα (Core Banking) που εκτιμάται ότι εντός του 2018 θα έχει ολοκληρωθεί,
- δημιουργία υποδομής για την υλοποίηση του Data ware house & MIS Reporting,
- μεταφορά εργασιών από τη Τράπεζα Πειραιώς (πρώην Πανελλήνια Τράπεζα) στη Τράπεζα Αττικής,
- Η Τράπεζα δίνοντας μεγάλη έμφαση στην ασφάλεια των συστημάτων και των πληροφοριών αυτής, προέβη σε ειδική ημερίδα που είχε σαν τίτλο (Τράπεζα Ασφαλείας) και ενημέρωσε το προσωπικό της, για τα μέτρα ασφαλείας που θα πρέπει να λαμβάνουν ώστε να λειτουργούν με ασφάλεια,
- Πραγματοποιήθηκε από την εταιρία Grant Thornton έλεγχος για τις διαδικασίες που ακολουθεί η Τράπεζα σχετικά με την ασφάλεια των πληροφοριακών της συστημάτων. Στα πλαίσια του Business Plan της Τράπεζας έχει εγκριθεί το έργο «υλοποίηση συμμόρφωσης κατά ISO 27001».

Προϊόντα και υπηρεσίες

Η Τράπεζα διαθέτει στην αγορά πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταθετικά προϊόντα υψηλών αποδόσεων και χορηγητικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής τα οποία σχεδιάζονται με ευελιξία για να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ιδιωτών πελατών της. Οι κύριες κατηγορίες επιχειρηματικών πελατών είναι:

- Βιοτέχνες – Επαγγελματίες – Έμποροι που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- Αγρότες / Κτηνοτρόφοι.
- Ιδιοκτήτες Ξενοδοχείων και λοιπών τουριστικών καταλυμάτων.
- Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Κατασκευαστές / Τεχνικές Εταιρείες.
- Νοικοκυριά για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και λοιπών καταναλωτικών αναγκών.

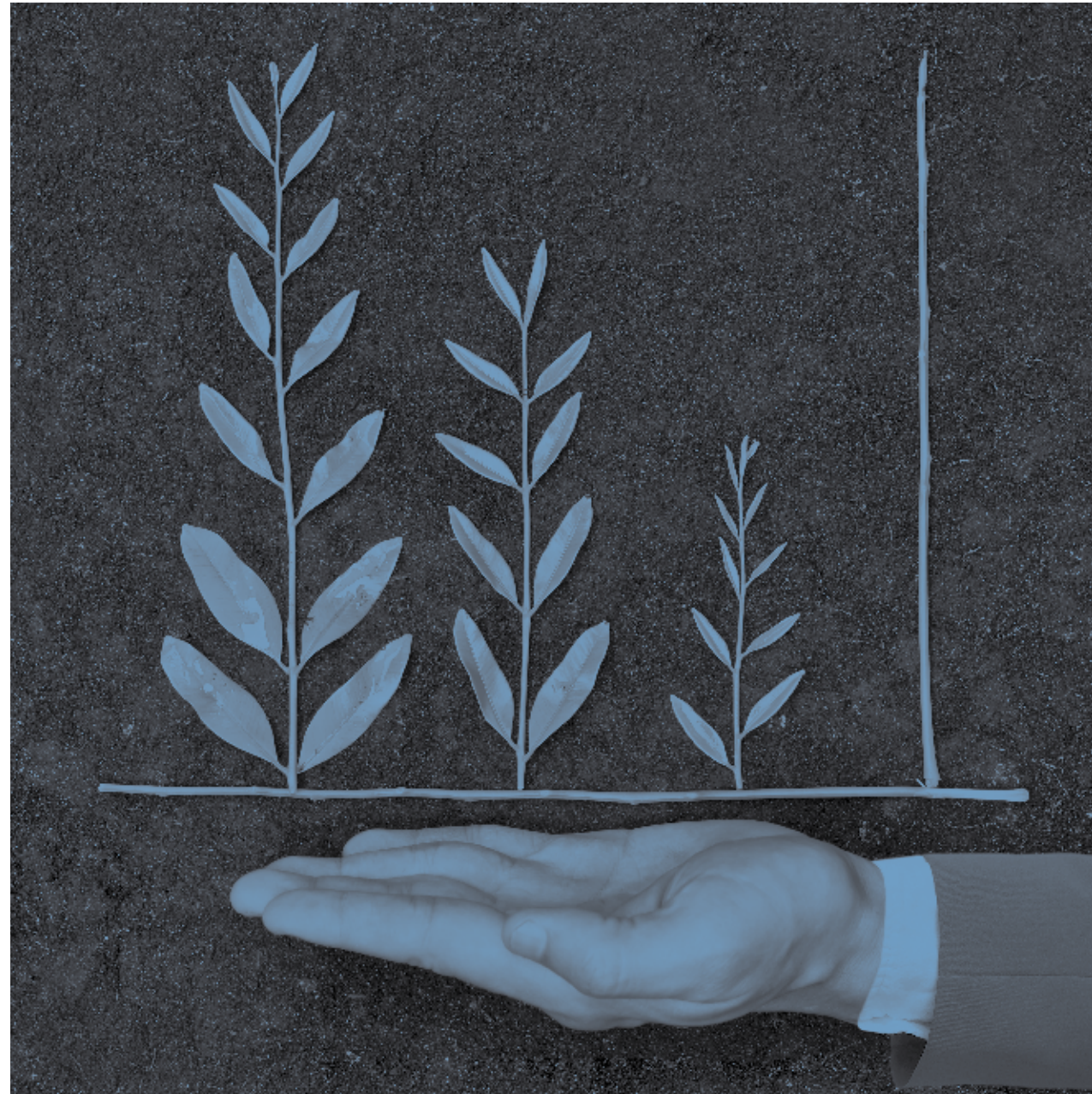
Ζ. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η συνεταιριστική ιδέα πάνω στις αρχές της οποίας δομήθηκε και λειτουργεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου είναι άμεσα συνυφασμένη με την έννοια της ευθύνης απέναντι στην τοπική κοινωνία, που δημιούργησε και στηρίζει την τράπεζα. Η έμπρακτη και με υπευθυνότητα στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, είναι στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου είναι η «δική τους Τράπεζα», η τράπεζα που προσφέρει στον τόπο και τους ανθρώπους του. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δημιουργεί σημαντικό ύψους κοινωνικό προϊόν που παράγεται από τη λειτουργία και την πολιτική που εφαρμόζει και αποδίδεται στην πολιτεία και στους πολίτες. Ενδεικτικά το μέγεθος της κοινωνικής συνεισφοράς της τράπεζας, χωρίς να συμπεριληφθεί το ύψος των προμηθειών που κατευθύνθηκε κυρίως σε τοπικούς προμηθευτές, απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ 2017

Δημόσιο (φόροι, εισφορές κλπ)	1.545
Ασφαλιστικά Ταμεία	902
Προσωπικό	1.505
Χορηγίες	20
Αγορές απο τοπικούς προμηθευτές	1750
ΣΥΝΟΛΟ (ποσά σε χιλ. ευρώ)	5.722

Παράλληλα ανταποδίδοντας την εμπιστοσύνη των Ηπειρωτών και με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, παρά την ανάγκη για περιορισμό των δαπανών της, συνεχίζει να στηρίζει αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες των φορέων του τόπου μας, καθώς και το έργο καταξιωμένων τοπικών κοινωνικών συλλόγων. Η συμπαράσταση της τράπεζας έχει πολλές φορές αποδεχθεί καθοριστική για την πραγματοποίηση και την επιτυχία σημαντικών δράσεων.

Παράρτημα Οικονομικών Καταστάσεων

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Συνέταιρους της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν.Π.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις. Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΕ), όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσία και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξεχουσας σημασίας στον έλεγχο μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις, τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας, και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, των οικονομικών μεγεθών της και του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η Τράπεζα θα δραστηριοποιείται τους προσεχείς 12 μήνες.

Εστίασαμε στο θέμα αυτό, λόγω των σημαντικών εκτιμήσεων και παραδοχών της διοίκησης σχετικά με:

- ▶ το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις υφιστάμενες αβεβαιότητες και τις τρέχουσες εξελίξεις στην Ελλάδα
- ▶ τις επιπτώσεις της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 στην κεφαλαιακή δομή και τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας
- ▶ και του περιθωρίου του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας. Σχετική αναφορά γίνεται στη σημειώσεις 2.2, 5 και 32 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- ▶ Συζητήσαμε με τη διοίκηση και αξιολογήσαμε το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο των τρεχόντων μακροοικονομικών συνθηκών.
- ▶ Εξετάσαμε τη λογικότητα των βασικών παραδοχών του άνω επιχειρηματικού σχεδίου.
- ▶ Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης εξετάζοντας τα απολογιστικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων.
- ▶ Αξιολογήσαμε την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης (καταθέσεις, έκτακτος μηχανισμός στήριξης (ELA), λοιπά πιστωτικά μέσα & δάνεια).
- ▶ Λάβαμε υπόψη την υλοποίηση μέρους της αύξησης κεφαλαίου στην κλειόμενη χρήση καθώς επίσης και τα σχέδια της διοίκησης για τη συνέχιση της ενίσχυσης του συνεταιριστικού κεφαλαίου της Τράπεζας στο προσεχές διάστημα.
- ▶ Αξιολογήσαμε της επιπτώσεις της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 στην κεφαλαιακή δομή και τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις (phase-in approach) και τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις που καθορίζονται στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης SREP (Supervisory Review & Evaluation Process) από την ΤτΕ.
- ▶ Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2, 5 και 32 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Τα δάνεια και οι άλλες απαιτήσεις από πελάτες της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 σε 178 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με 170 εκατ. ευρώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, μετά από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης ποσού 54,5 εκατ. ευρώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με 54,4 εκατ. ευρώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016. Η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης των δανείων για πραγματοποιηθείσες ζημιές σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 σε ατομική ή συλλογική βάση. Οι σημαντικότερες κρίσεις που ασκούνται είναι: Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που επιλέγονται από τη διοίκηση, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων και οι παραδοχές που πραγματοποιούνται για τον προσδιορισμό των ταμειακών ροών που χρησιμοποιούνται για τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση.

➤ Μεθοδολογίες και σημαντικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση, προκειμένου να εκτιμηθεί σε συλλογική βάση το ποσό της απομείωσης, συμπεριλαμβανομένων της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημιάς κατά την αθέτηση (Loss Given Default) της χρονικής περιόδου μεταξύ της εμφάνισης του ζημιογόνου γεγονότος και της ημερομηνίας που αυτό καθίσταται γνωστό καθώς και των ρυθμών αποκατάστασης τακτικής εξυπηρέτησης δανείων.

Εξαιτίας της σημαντικότητας του μεγέθους των δανείων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, της πολυπλοκότητας του υπολογισμού απομείωσης των δανείων από τη διοίκηση και της υποκειμενικότητας των εκτιμήσεων και παραδοχών που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, θεωρήσαμε ότι η απομείωση των δανείων από πελάτες αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου. Στη σημείωση 3.1 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας αναφέρονται οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές και στις σημειώσεις 4.1 και 4.2 γίνεται γνωστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση σε σχέση με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών. Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση της λειτουργίας των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με την αξιολόγηση της επάρκειας των ατομικών και συλλογικών απομειώσεων που υπολογίζει η διοίκηση
- Ελέγξαμε, σε δειγματοληπτική βάση, την επάρκεια των απομειώσεων που σχημάτισε η Τράπεζα, αξιολογώντας κυρίως την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την αξία των εξασφαλίσεων, τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και την περίοδο ανάκτησης.
- Αναφορικά με τις συλλογικές απομειώσεις αξιολογήσαμε το εύλογο των σημαντικών παραμέτρων και παραδοχών, όπως τον δείκτη θεραπείας/αποκατάστασης (cure rate) και την πιθανότητα αθέτησης (probability of default), που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης που χρησιμοποιεί η Τράπεζα.
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν κατάλληλα το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση ανακτησιμότητας αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 σε 8,9 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 9,5 εκατ. ευρώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκ των οποίων, μέρος των οποίων δεν βασιζονται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία αλλά αφορούν σε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι εξαιρετικά υποκειμενική όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας και στην αξιολόγηση του ειδικού φορολογικού πλαισίου (άρθρα 27 & 27Α Ν. 4172/2013).

Η διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις σημειώσεις 3.4 και 12 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, εκτιμήσαμε τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και εξετάσαμε τόσο τον προϋπολογισμό όσο και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την προετοιμασία και επισκόπηση των προϋπολογισμών και προσδοκιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.
- Αξιολόγηση της εκτίμησης της διοίκησης αναφορικά με τις πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία που επηρεάζουν το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27Α του Ν. 4172/2013.
- Αξιολόγηση του εύλογου των σημαντικότερων παραδοχών και προσδοκιών της διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη υπό το πρίσμα της επιβεβαίωσης αυτών των προσδοκιών ιστορικά, με βάση τα τρέχοντα αποτελέσματα και την φορολογική νομοθεσία. Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι επαρκείς.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων” και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελεγκτού, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

➤ Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

➤ Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.

➤ Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

➤ Αποφαινόμεστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

➤ Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τον τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση. Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας. Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας ετήσιας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης

που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου και το περιβάλλον τους, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 28/6/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων.

Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 5 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων.

Ιωάννινα, 6 Ιουνίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Στέργιος Κ. Ντέσικας
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 41961

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	31.12.2017	31.12.2016
Σημείωση		
Ενεργητικό		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	7.075.632,48	3.712.945,31
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	13.042.054,34	7.316.529,78
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0,00	0,00
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	0,00	0,00
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	178.145.998,68	170.473.558,87
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	224.127,41	224.127,41
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	60.000,00	60.000,00
Δάνεια και απαιτήσεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου	0,00	0,00
Ακίνητα επενδύσεων	0,00	0,00
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις	47.300,70	24.270,70
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	0,00	0,00
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	35.910,34	56.477,11
Ενσώματα πάγια στοιχεία	4.579.308,07	4.810.071,88
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	8.940.465,67	9.558.328,66
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	0,00	0,00
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	0,00	0,00
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.864.552,42	6.772.423,48
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προορισμένα προς πώληση	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	218.015.350,12	203.008.733,20
Παθητικό		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	6.006.262,40	13.911.640,16
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	0,00	0,00
Υποχρεώσεις προς πελάτες	183.102.382,48	169.295.726,22
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.021.000,00	6.021.000,00
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0,00	0,00
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	0,00	0,00
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	0,00	0,00
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	327.828,00	256.472,00
Φόρος εισοδήματος	90.000,00	110.000,00
Λοιπά στοιχεία παθητικού	4.379.117,79	2.613.236,80
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφ/ντα περιουσιακά στοιχεία προς πώληση	0,00	0,00
Σύνολο Παθητικού	199.926.590,67	192.208.075,18
Ίδια Κεφάλαια		
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	13.501.388,00	8.380.468,50
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	7.987.242,97	7.319.717,31
Μείον: Ίδιες μετοχές	0,00	0,00
Αποθεματικά	1.817.663,44	1.817.663,44
Αποτελέσματα εις νέον	(5.217.534,97)	(6.717.191,24)
Ίδια κεφάλαια συνεταιρίων Τράπεζας	18.088.759,44	10.800.658,01
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	0,00	0,00
Προνομήχοι τίτλοι	0,00	0,00
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων	0,00	0,00
Σύνολο Παθητικού και Ίδιων Κεφαλαίων	18.088.759,44	10.800.658,01
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	218.015.350,12	203.008.733,19

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	01.01- 31.12.2017	01.01- 31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	9.648.840,35	11.169.528,07
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	-2.900.356,55	-3.016.307,92
Καθαρά έσοδα από τόκους	6.748.483,80	8.153.220,15
Έσοδα προμηθειών	1.928.760,80	1.920.750,19
Έξοδα προμηθειών	-4.366,31	-3.682,96
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	1.924.394,49	1.917.067,23
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	89.286,29	90.292,43
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	0,00	0,00
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	89.286,29	90.292,43
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	0,00	0,00
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	192.325,04	-251.324,13
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	8.954.489,62	9.909.255,68
Δαπάνες προσωπικού	-2.797.274,44	-2.985.290,25
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	-3.488.615,37	-3.142.335,93
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	-290.213,88	-313.340,22
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	0,00	0,00
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	-252.491,49	-3.605.282,78
Προβλέψεις απομείωσης συμμετοχών και χρεογράφων	0,00	28.060,23
Απομείωση αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων	0,00	0,00
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	0,00	0,00
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	2.125.894,44	-108.933,26
Φόροι	-603.530,95	-19.178,56
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	1.522.363,49	-128.111,82
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		
Συνεταιίρους της Τράπεζας	1.522.363,49	-128.111,82
Κέρδη (ζημιές) από αναλογιστική μελέτη	-31.982,00	0,00
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	0,00	0,00
Αναλογίων φόρος	9.274,78	0,00
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)	-22.707,22	0,00
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)	1.499.656,27	-128.111,82
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		
Συνεταιίρους της Τράπεζας	1.499.656,27	-128.111,82

ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

	2017 ΜΕ ΔΛΠ	2016 ΜΕ ΔΛΠ	2015 ΜΕ ΔΛΠ	2014 ΜΕ ΔΛΠ	2013	2012	2011	2010	ΜΕΤΑΒΟ- ΛΕΣ 2017/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ **	218.015.350,12	203.008.733,20	205.926.884,50	240.688.608,90	258.877.277,58	267.435.153,57	238.401.782,38	218.242.367,47	7,39
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ προ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	232.710.720,68	224.886.311,07	220.889.005,81	218.594.565,98	219.205.504,45	211.351.709,77	184.613.831,32	167.359.311,72	3,48
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ μετά από ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	178.145.998,68	170.473.558,87	170.025.681,63	173.780.392,49	-	-	-	-	4,50
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	54.564.722,00	54.412.752,20	50.863.324,18	44.814.173,49	10.576.173,49	6.676.173,49	5.676.173,49	3.876.173,49	0,28
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	151.969,80	3.605.282,78	6.229.279,19	1.864.000,00	3.900.000,00	1.000.000,00	1.800.000,00	1.200.000,00	-95,78
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ	183.102.382,48	169.295.726,22	172.476.004,85	221.958.810,29	217.205.917,23	228.019.183,78	206.152.503,55	191.891.458,45	8,16
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	6.006.262,40	5.911.640,16	4.928.100,01	6.609.369,40	8.975.750,70	10.786.856,69	8.566.177,66	6.375.702,69	1,60
ΜΕΤΟΧΟΙ	16.000	15.180	14.817	13.463	12.601	10.766	9.280	8.633	5,40
ΜΕΡΙΔΕΣ	27.002.776	16.760.937	16.440.694*	372.948	378.066	311.277	223.847	230.100	61,11
ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,75	0,75	0,75*	70,00	75,00	85,00	85,00	85,00	-24,00
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,67	0,64	0,67*	15,71	75,90	78,06	78,20	77,23	3,97
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	13.501.388,00	8.380.468,50	8.220.347,00	19.206.822,00	19.281.366,00	15.875.127,00	11.416.197,00	11.735.100,00	61,11
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	18.088.759,44	10.800.658,01	10.957.320,16	5.857.296,95	28.694.418,64	24.298.992,60	17.505.734,49	17.770.278,90	67,48
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	2.668.599,81	3.809.689,74	3.822.058,90	4.371.806,40	4.304.798,93	1.916.712,74	2.902.596,39	3.107.558,74	-29,95
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΣΤΑ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	2.378.385,93	3.496.349,52	3.460.472,63	3.196.723,02	3.962.189,80	1.448.062,86	2.476.143,52	2.762.227,53	-31,98
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ (ΖΗΜΙΕΣ)	2.125.894,44	-108.933,26	-2.768.806,56	1.332.723,02	62.189,80	448.062,86	676.143,52	1.562.227,53	-2.051,56
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	8.954.489,62	9.909.255,68	9.668.993,80	10.391.652,76	9.122.847,48	6.633.764,97	7.287.011,52	7.175.702,30	-9,64
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ *	6.576.103,69	6.440.966,40	6.066.825,06	4.412,00	4.862.096,61	5.142.702,81	4.807.913,74	4.383.411,33	2,10
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	11.859.212,48	13.180.570,69	14.358.758,80	18.623.578,36	20.320.013,20	18.445.045,45	16.411.882,45	12.643.113,16	-10,03
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	9.480.826,55	9.745.703,77	10.756.590,06	14.536.298,19	16.110.873,17	16.994.460,02	13.965.867,08	9.891.198,82	-2,72
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	77	75	76	76	69	69	68	60	2,67
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.797.274	2.985.290,25	2.766.754,72	2.849.074,08	2.481.613,03	2.629.026,47	2.324.842,22	2.020.600,02	-6,30
ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	30.888,13	46.617,99	45.532,53	42.062,15	57.423,04	20.986,42	36.413,88	46.037,13	-33,74
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	36.328,24	39.803,87	36.404,67	37.487,82	35.965,41	38.101,83	34.188,86	33.676,67	-8,73
ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ									
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	23,59%	22,65%	19,27%	15,30%	12,21%	14,25%	14,17%	15,98%	4,14
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	2.377.953,02	2.257.276,35	2.269.421,12	2.920.510,66	3.147.911,84	3.304.625,85	3.031.654,46	3.198.190,97	5,35
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	3.022.217,15	2.998.484,15	2.906.434,29	2.876.244,29	3.176.891,37	3.063.068,26	2.714.909,28	2.789.321,86	0,79
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	9	9	9	9	8	8	8	7	0,00

* Συμπεριλαμβάνεται το υπέρ το άρτιο.

** Έγινε split (σπάσιμο) των παλαιών 1/15 μερίδες

Β. Σημειώσεις – Ανάλυση Μεγεθών

– Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2017-31.12.2017**

1. Κεφαλαιακή επάρκεια

Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Τράπεζας, είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τις διατάξεις περί κεφαλαιακής επάρκειας (φερεγγυότητας) της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (συντελεστής φερεγγυότητας) ενός πιστωτικού ιδρύματος ορίζεται ως η σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς το άθροισμα των σταθμισμένων, κατά τον κίνδυνο, στοιχείων ενεργητικού, καθώς και των εκτός οικονομικών καταστάσεων στοιχείων. Από την 1η Ιανουαρίου 2014, η Τράπεζα έχει συμμορφωθεί με το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014. Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 η Τράπεζα υποχρεούται να τηρεί επιπλέον απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου σε ποσοστό 1,25% (προσαύξηση του Συνολικού Δείκτη Κεφαλαίου), το οποίο από 1/1/2018 θα ανέλθει σε 1,875% και από 1/1/2019 σε 2,5%. Επιπλέον η ΤτΕ στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης SREP (Supervisory Review & Evaluation Process) έχει επιβάλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις, επί του συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, 1,5% για το έτος 2017. Τέλος, η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2016 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%. Το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR, όπως καθορίστηκαν για την Τράπεζα Ηπείρου από την Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών θεμάτων της ΤτΕ και οι αντίστοιχοι δείκτες της Τράπεζας κατά την 31/12/2017 διαμορφώνονται ως εξής:

Δείκτης	Ελάχιστο	Τράπεζα Ηπείρου
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio)	4,50%	10,95%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	6,00%	10,95%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio)	10,75%	14,60%

2. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

Οι καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα αποτελούν υποχρεωτικές καταθέσεις αποθεματικού και δεν είναι διαθέσιμες για χρήση κατά τις ημερήσιες εργασίες του Οργανισμού. Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, το ταμείο και τα ταμειακά διαθέσιμα, περιλαμβάνουν τα παρακάτω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	2.743.072	2.096.461
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	4.332.561	1.616.484
Σύνολο	7.075.632	3.712.945

3. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Οι απαιτήσεις της Τράπεζας από καταθέσεις και συναλλαγές με άλλα πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	13.042.054	7.316.530
Σύνολο	13.042.054	7.316.530

Για τους σκοπούς της σύνταξης των ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα» και «Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων».

4. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών

Οι απαιτήσεις από δάνεια κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Ιδιώτες	48.456.725	48.726.945
Στεγαστικά	35.932.802	36.007.146
Καταναλωτικά	12.523.923	12.719.799
Πιστωτικές Κάρτες	0	0
Λοιπά	0	0
Επιχειρηματικά	180.809.039	172.312.666
Γεωργία - κτηνοτροφία	13.923.807	12.687.537
Εκμετάλλευση ακινήτων	4.649.370	4.623.014
Εμπόριο	46.868.892	44.794.818
Ενέργεια	4.577.424	4.591.476
Κατασκευές	26.368.070	25.389.359
Μεταποίηση	28.773.142	27.605.699
Μεταφορές και Logistics	6.921.488	6.422.336
Τουρισμός	40.079.819	36.559.751
Υπηρεσίες	5.436.077	4.991.381
Λοιπές	3.210.949	4.647.293
Δημόσιος Τομέας	3.444.957	3.846.700
Σύνολο (πρό απομείωσης)	232.710.721	224.886.311
Μείον: Σωρευμένες απομειώσεις	-54.564.722	-54.412.752
Σύνολο	178.145.999	170.473.559

Η κίνηση του λογαριασμού της απομείωσης των δανείων, έχει ως εξής:

Ανάλυση μεταβολής απομείωσης	
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	50.863.324
Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2016	
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	3.589.082
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	-39.654
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	54.412.752
Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2017	
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	151.970
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	54.564.722

5. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμο προς πώληση αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	61.020	61.020
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.	2.222.107	2.222.107
Μείον προβλέψεις για υποτιμήσεις	(2.059.000)	(2.059.000)
Σύνολο	224.127	224.127

Στην κλειόμενη περίοδο δεν παρουσιάστηκε κίνηση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

6. Άυλα πάγια στοιχεία

Η μεταβολή των άυλων περιουσιακών στοιχείων, έχει ως εξής:

	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	842.764	842.764
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(758.957)	(758.957)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	83.807	83.807
Μικτή Λογιστική αξία	847.432	847.432
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(790.955)	(790.955)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	56.477	56.477
Μικτή Λογιστική αξία	850.284	850.284
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(814.374)	(814.374)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	35.910	35.910
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	83.807	83.807
Προσθήκες	4.669	4.669
Αποσβέσεις	(31.998)	(31.998)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	56.477	56.477
Προσθήκες	2.852	2.852
Αποσβέσεις	(23.419)	(23.419)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	35.910	35.910

7. Ενσώματα πάγια

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων ακινητοποιήσεων έχουν ως εξής:

	Ιδιοχ/να ακίνητα τρίτων	Κτίρια σε ακίνητα	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	4.272.344	1.295.085	336.360	46.479	1.478.078	7.428.347
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(208.202)	(688.383)	(288.262)	(30.277)	(1.186.524)	(2.401.648)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	4.064.142	606.703	48.099	16.202	291.554	5.026.700
Μικτή Λογιστική αξία	4.283.320	1.301.285	336.360	46.479	1.525.617	7.493.061
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(274.566)	(791.158)	(303.705)	(33.055)	(1.280.506)	(2.682.989)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	4.008.753	510.127	32.656	13.425	245.111	4.810.072
Μικτή Λογιστική αξία	4.283.320	1.301.285	336.360	46.479	1.561.648	7.529.093
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(341.634)	(895.149)	(317.562)	(35.832)	(1.359.607)	(2.949.785)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	3.941.685	406.136	18.799	10.647	202.041	4.579.308
	Ιδιοχ/να ακίνητα τρίτων	Κτίρια σε ακίνητα	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	4.064.142	606.703	48.099	16.202	91.554	5.026.700
Προσθήκες	17.175	0	0	47.539	64.714	
Αποσβέσεις	(66.364)	(102.775)	(15.443)	(2.778)	(93.982)	(281.342)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	3.997.778	521.103	32.656	13.425	245.111	4.810.072
Προσθήκες	0	0	0	0	36.031	36.031
Αποσβέσεις	(67.068)	(103.991)	(13.857)	(2.778)	(79.101)	(266.795)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	3.930.710	417.111	18.799	10.647	202.041	4.579.308

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Τράπεζα δεν είχε δέσμευση για κεφαλαιουχικές δαπάνες ούτε πάγια σε καθεστώς χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Οι αποσβέσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων,		
παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων		
περ/κών στοιχείων		
Αποσβέσεις κτηρίων	171.059	169.139
Αποσβέσεις μηχανημάτων	13.857	15.443
Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	2.778	2.778
Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	79.101	93.982
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	23.419	31.998
Σύνολο	290.214	313.340

8. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους προκύπτουν ως εξής

	Υπόλοιπο την 1.1.2017	Αναγνώριση		Υπόλοιπο την 31.12.2017
		Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	
Αναπροσαρμογή παγίων	(294.472)	(19.552)	0	(314.024)
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	7.386	4.040	0	11.426
Απομείωση-Αποτίμηση απαιτήσεων	9.027.070	(661.182)	0	8.365.888
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	74.377	11.418	9.275	95.070
Απομείωση συμμετοχών	598.847	0	0	598.847
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	16.698	8.986	0	25.685
Λοιπά	128.422	29.151	0	157.573
Σύνολο	9.558.329	-627.138	9.275	8.940.466

	Υπόλοιπο την 1.1.2016	Αναγνώριση		Υπόλοιπο την 31.12.2016
		Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	
Χρεωστική διαφορά N 4046/2012	0	0	0	0
Αναπροσαρμογή παγίων	(275.554)	(18.918)	0	(294.472)
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	11.127	(3.741)	0	7.386
Απομείωση-Αποτίμηση απαιτήσεων	9.024.247	2.823	0	9.027.070
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	66.483	7.894	0	74.377
Απομείωση συμμετοχών	606.985	(8.137)	0	598.847
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	51.829	(35.130)	0	16.698
Λοιπά	80.125	48.298	0	128.422
Σύνολο	7.851.555	-6.913	0	9.558.329

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναλύεται ως εξής ανάλογα με την περίοδο που αναμένεται να διακανονιστεί:

	Υπόλοιπο την 31.12.2017	Περίοδος διακανονισμού		
		Έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη καθορισμένη (314.024)
Αναπροσαρμογή παγίων	(314.024)			
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	11.426		11.426	
Απομείωση-Αποτίμηση απαιτήσεων	8.365.888		8.365.888	
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	95.070		95.070	
Απομείωση συμμετοχών	598.847		598.847	
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	25.685		25.685	
Λοιπά	157.573	92.757		64.817
Σύνολο	8.940.466	118.442	8.377.314	444.710

9. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		
Προκαταβεβλημένοι φόροι	3.323	1.170
Ταμείο εγγυήσεως καταθέσεων	3.786.878	3.744.490
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	769.726	790.394
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	37.586	55.827
Επιταγές εισπρακτέες γραφείου συμψηφισμού	293.591	831.221
Απαιτήσεις από προγράμματα	565.518	718.512
Απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών	450.990	624.960
Λοιπές απαιτήσεις	228.270	202.179
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(271.330)	(196.330)
Σύνολο	5.864.552	6.772.423

10. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		
-Όψεως	815.314	815.314
-΄Προθεσμίας	5.190.948	5.096.326
Χρηματοδότηση ELA μέσω Ε.Τ.Ε.	0	8.000.000
Σύνολο	6.006.262	13.911.640

11. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις προς πελάτες		
Καταθέσεις όψεως ιδιωτών	2.089.349	841.515
Καταθέσεις όψεως εταιρειών	15.596.908	16.226.033
Καταθέσεις όψεως δημοσίων οργανισμών	8.092.086	8.337.306
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	31.475.382	35.821.617
Καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών	99.971.792	96.372.460
Καταθέσεις προθεσμίας επιχειρήσεων	21.136.755	6.367.761
Καταθέσεις προθεσμίας σε ξένο νόμισμα	4.740.109	5.329.033
Σύνολο	183.102.382	169.295.726

Βάσει του Ν 4151/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οφείλουν να αποδίδουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα υπόλοιπα των αδρανών λογαριασμών καταθέσεων, μετά την πάροδο 20 ετών. Κατά την κλειόμενη περίοδο η Τράπεζα δεν είχε υποχρέωση απόδοσης τέτοιων ποσών στο Δημόσιο.

12. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Σε προηγούμενη χρήση η Τράπεζα προέβη στην έκδοση Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης συνολικού ποσού 6.021.000 ευρώ. Ημερομηνία έκδοσης καθορίστηκε η 31/12/2015 και κατά συνέπεια η υποχρέωση κατά την ως άνω ημερομηνία ανέρχεται στο ποσό των 6.021.000 ευρώ. Οι όροι έκδοσης των ομολόγων περιγράφονται κατωτέρω:

Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)

Ημερομηνία έκδοσης	31/12/2015
Ημερομηνία λήξης	31/12/2025
Έτη - δόσεις	Εφάπαξ στο 10ο έτος
Ποσό	6.021.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	1.000
Τιμή διάθεσης	1.000
Πλήθος ομολογίων	6.021
Επιτόκιο	8,00%
Περίοδος τοκομεριδίου	6μηνη

13. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Η Τράπεζα δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους της, το οποίο πρόγραμμα να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζομένων. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ν.2112/20, ν.3198/55 και ν.4093/12) για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά την αποχώρηση ενός εργαζομένου για συνταξιοδότηση.

Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αφορούν:

Ποσά σε €	Υποχρεώσεις Ισολογισμός	
	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού Ν 2112/1920	327.828	256.472
Σύνολο	327.828	256.472

Η κίνηση του λογαριασμού στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και η σχετική επι-
 βάρυνση των αποτελεσμάτων και του συνολικού εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Μεταβολή στην παρούσα αξία	
	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρέωση στην έναρξη της χρήσεως	256.472	229.253
Τρέχων κόστος υπηρεσίας	32.765	21.488
Κόστος επιτοκίου	6.609	5.731
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές χρήσεως-Οικονομικές υποθέσεις	31.982	0
Υπόλοιπο στην λήξη της χρήσης	327.828	256.472

14. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Φόροι		
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	90.000	110.000
Σύνολο	90.000	110.000

15. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπά στοιχεία παθητικού		
Μερίσματα πληρωτέα	116.189	116.189
Έσοδα επομένων χρήσεων	0	4.187
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	502.682	524.272
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	131.190	124.742
Φορολογικές υποχρεώσεις	215.965	213.768
Επιταγές πληρωτέες	2.243.944	438.738
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	614.711	600.804
Υποχρεώσεις από διατραπεζικές συναλλαγές	95.620	64.132
Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων	0	1.220
Λοιπά	458.818	525.184
Σύνολο	4.379.118	2.613.237

16. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Το Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας αναλύεται σε 27.002.776 μερίδες των 0,50 € έκαστη. Η κίνηση των μερίδων στην κλειόμενη χρήση είχε ως εξής:

	Αριθμός μερίδων	Ονομαστική Αξία	Συνεταιριστικό κεφάλαιο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	16.440.694	0,5	8.220.347
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	320.243	0,5	160.122
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2016	16.760.937	0,5	8.380.469
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	16.760.937	0,5	8.380.469
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	10.241.839	0,5	5.120.920
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2016	27.002.776	0,5	13.501.388

17. Διαφορά υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού έχει ως εξής:

Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	7.355.657
Κινήσεις περιόδου	-35.940
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2016	7.319.717
Κινήσεις περιόδου	667.526
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017	7.987.243

18. Αποθεματικά

Η κίνηση των αποθεματικών έχει ως εξής:

	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά καταστατικού	Δικαίωμα εγγραφής	Αποθεματικό εξόδου μελών	Αφορολόγητα αποθεματικά	N. 1882/90	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	873.909	436.426	509.707	-19.752	14.374	4.700	1.819.363
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης	0	0	-1.700	0	0	0	-1.700
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2016	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2017	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2017	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663

19. Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	96.596	59.201
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	9.552.245	11.110.328
Σύνολο	9.648.840	11.169.528
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(75.250)	(151.125)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(2.270.591)	(2.376.452)
Ομολογιών εκδόσεως μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(481.680)	(483.000)
Λοιποί	(72.836)	(5.731)
Σύνολο	(2.900.357)	(3.016.308)
Καθαρό έσοδο από τόκους	6.748.484	8.153.220

20. Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Εσοδα προμηθειών		
Χορηγήσεων	82.350	66.695
Εγγυητικών επιστολών	366.433	526.049
Εισαγωγών Εξαγωγών	47.019	26.734
Πιστωτικών καρτών	52.901	50.422
Συναλλαγών	149.010	112.348
Λοιπές προμήθειες	1.231.048	1.138.502
Σύνολο	1.928.761	1.920.750
Εξοδα προμηθειών		
Λοιπές προμήθειες	(4.366)	(3.683)
Σύνολο	(4.366)	(3.683)
Καθαρό έσοδο από προμήθειες	1.924.394	1.917.067

21. Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		
Έσοδα από ασφάλιση προσωπικού	8.998	9.927
Έσοδα προμηθειών ασφαλειών	80.288	80.365
Σύνολο	89.286	90.292
Καθαρό έσοδο από προμήθειες	89.286	90.292

22. Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)

Τα καθαρά λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	(11.701)	(3.035)
Πιστωτικές Συναλλαγματικές διαφορές	0	1.063
Έσοδα από εκμίσθωση θυρίδων	3.467	5.289
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	4.188	3.523
Προμήθειες από προγράμματα ΠΕΠ	(19.490)	0
Έσοδα από επιδοτήσεις	31.076	21.516
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	1.220	1.831
Λοιπά έκτακτα έξοδα/έσοδα (143.167)		7.525
Έσοδα από μηχανήματα POS	176.039	0
Απομείωση αξίας ακινήτων από πλειστηριασμό	0	(138.342)
Σύνολο	192.325	(251.324)

23. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 31η Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν σε 77 και 76 άτομα αντίστοιχα. Η συνολική επιβάρυνση της Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Δαπάνες προσωπικού		
Μισθοί και ημερομίσθια	2.204.388	2.306.484
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	444.442	425.659
Ενιαίο ταμείο ασφάλισης τραπεζουπαλλήλων	111.820	110.312
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	32.765	21.488
Λοιπές παροχές προσωπικού	3.860	121.347
Σύνολο	2.797.274,44	2.985.290,25

24. Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2017	31.12.2016
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		
Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	98.220	120.754
Έξοδα λειτουργίας διοίκησης	3.513	0
Αμοιβές συμβούλων	1.043.251	870.860
Τηλεφωνικά Ταχυδρομικά	113.899	101.949
Ενοίκια	192.787	192.735
Ασφάλιστρα	109.730	83.548
Παροχές κοινής ωφέλειας	61.843	63.773
Φόροι και τέλη	358.550	271.820
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	77.486	61.212
Εισφορές τράπεζας	670.622	830.137
Συνδρομές	10.565	10.235
Δωρεές	20.290	28.651
Λοιπές δαπάνες	616.412	506.663
Οδοιπορικά	111.446	0
Σύνολο	3.488.615	3.142.336

25. Φόροι

Ο φόρος εισοδήματος της κλειόμενης περιόδου αναλύεται ως εξής:

	Από 01.01 έως	
Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Φόροι		
Τρέχων φόρος	23.607	(12.266)
Αναβαλλόμενος φόρος	(627.138)	(6.913)
Λοιποί φόροι	0	0
Σύνολο	(603.531)	(19.179)

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/2015, τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο

εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω πιστωτικού κινδύνου που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά σε προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015.

Με απόφαση της από 24/11/2015 της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Τράπεζα υπήχθη στις διατάξεις του άρθρου 27α του Ν. 4172/2013. Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε περίπου 9 εκατ. €.

Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι και τη χρήση του 2008. Για τις χρήσεις 2009 – 2011 δεν έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου από τις φορολογικές αρχές και ενδεχόμενα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί παραγραφής. Οι χρήσεις 2012 μέχρι και 2017 δεν έχουν ελεγχθεί, ως εκ τούτου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν οι τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις ανωτέρω ανέλεγκτες χρήσεις. Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου η Τράπεζα έχει σχηματίσει πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων συνολικού ποσού 90.000 € κατά την 31/12/2017, η οποία κρίνεται επαρκής.

Σημειώνουμε ότι κατά την κλειόμενη χρήση ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2008, από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις συνολικού ποσού € 3.658,73.

Προϋπολογισμός 2018

Μετά την πρώτη εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου κατά το έτος 2017, το Δ.Σ αφού έλαβε υπόψη τις συνθήκες της αγοράς και το διαμορφούμενο οικονομικό περιβάλλον, εκτιμά ότι απαιτείται επικαιροποίηση του 5ετούς κυρίως ως προς τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησής του. Μέχρι να ολοκληρωθεί η εργασία της επικαιροποίησης και για την απρόσκοπτη λειτουργία της τράπεζας, το Δ.Σ αναθεώρησε και υποβάλει για έγκριση στη ΓΣ τον Προϋπολογισμό του έτους 2018.

Οι βασικές υποθέσεις του ετήσιου Προϋπολογισμού είναι οι εξής:

- Η συνολική **ενίσχυση του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου** για το έτος 2018 προϋπολογίστηκε σε **€ 6,2 εκατ.** με το ποσό των € 3,2 εκατ. να έχει ήδη συγκεντρωθεί κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου του 2018. Λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της αύξησης κεφαλαίου ύψους € 5,8 εκατ. του 2017, αναμένεται να υλοποιηθεί το 100% του αρχικού στόχου της ενίσχυσης του συνεταιριστικού κεφαλαίου συνολικού ποσού **€ 12 εκατ.**
- Το συνολικό ύψος των **Καταθέσεων πελατών** την 31.12.2018, αναμένεται να διαμορφωθεί στα **€ 220,8 εκατ.**, παρουσιάζοντας αύξηση 21% σε σχέση με το υπόλοιπο τους την 31.12.2017
- Το συνολικό ύψος των **Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών** την 31.12.2018, αναμένεται να αυξηθεί κατά 10% στα **€ 196,2 εκατ.** (υπόλοιπο μετά από προβλέψεις), έναντι € 178,1 εκατ. την 31.12.2017.
- Το συνολικό ύψος του **Ενεργητικού** κατά την 31.12.2018 αναμένεται να διαμορφωθεί σε **€ 259,1 εκατ.**, έναντι € 218,1 εκατ. την 31.12.2017 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 18,8%.
- Η **Καθαρή Θέση** της Τράπεζας κατά την 31.12.2018 αναμένεται να διαμορφωθεί σε **€ 23,5 εκατ.** έναντι € 18,1 εκατ. την 31.12.2017, διασφαλίζοντας την ικανοποίηση των προϋποθέσεων για τη λήψη και διατήρηση της Πανελλαδικής άδειας λειτουργίας της Τράπεζας.
- Τα **Καθαρά έσοδα από τόκους** αναμένεται να ανέλθουν το 2018 σε **€ 7,4 εκατ.**, έναντι € 6,8 εκατ. του 2017, ήτοι ετήσια ποσοστιαία αύξηση 9%.
- Οι **Προβλέψεις απομείωσης δανείων** εκτιμάται πως θα διαμορφωθούν στα **€ 3,7 εκατ.**, το 2018 έναντι € 0,2 εκατ. το 2017, κυρίως λόγω της επίπτωσης της μετάβασης στο νέο λογιστικό πρότυπο επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου **ΔΠΧΑ 9**.

Σύμφωνα με τα παραπάνω ο Προϋπολογισμός για το τρέχον έτος έχει ως εξής:

Προϋπολογιστική κατάσταση αποτελεσμάτων

(Ποσά σε '000 ευρώ)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	1/1/2017	1/1/2018
	31/12/2017	31/12/2018
Έσοδα από τόκους (ομόλογα)	-	-
Έσοδα από τόκους (δάνεια και τράπεζες)	9.648,84	10.426,37
Έξοδα από τόκους	(2.900,36)	(3.000,97)
Καθαρά έσοδα τόκων	6.748,48	7.425,40
Έσοδα από προμήθειες	1.928,76	1.741,76
Έξοδα από προμήθειες	(4,37)	(0,00)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	1.924,39	1.741,75
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	89,29	126,60
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	89,29	126,60
Έσοδα από μερίσματα	-	-
Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	-	-
Αποτελέσματα από FA σε FV κατά την αρχική αναγνώριση	-	-
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-	-
Λοιπά έσοδα	192,33	(0,43)
Λειτουργικά έσοδα	8.954,49	9.293,32
Παροχές προσωπικού	(2.797,27)	(3.069,01)
Άλλα έξοδα διοικήσεως	(3.488,62)	(2.987,24)
Αποσβέσεις	(290,21)	(355,93)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(6.576,10)	(6.412,19)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων	(151,97)	(3.959,10)
Προβλέψεις απομείωσης συμμετοχών	-	-
Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	-	-
Λοιπές προβλέψεις	(100,52)	(80,00)
Σύνολο προβλέψεων	(252,49)	(4.039,10)
Κέρδη/(ζημιές) πριν από φόρους	2.125,89	(1.157,97)
Φόρος εισοδήματος	(603,53)	335,81
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους	1.522,36	(822,16)
Κέρδη/(ζημιές) από αναλογιστική μελέτη & αναλογών φόρος	(22,71)	-
Λοιπά συνολικά έσοδα (έξοδα) μετά από φόρους (B)	(22,71)	-

	1.499,66	822,160
	31/12/2017	31/12/2018
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα (έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)		
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	7.075,63	6.309,59
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	13.042,05	36.122,69
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	178.146,00	196.192,42
Παράγωγα FI διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς	-	-
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	-	-
FA αποτιμώμενα σε FV κατά την αρχική αναγνώριση	-	-
Χρεόγραφα Επενδυτικού χαρτοφυλακίου:	60,00	60,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	224,13	234,13
Χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων LAR	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	47,30	47,30
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	4.579,31	4.700,13
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	35,91	361,33
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	8.940,47	9.276,86
Λοιπά στοιχεία	5.864,55	5.832,92
	-	-
	-	-
	-	-
	218.015,35	259.137,37
	=====	=====
Σύνολο ενεργητικού		
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις σε τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα	6.006,26	5.870,93
Υποχρεώσεις προς πελάτες	183.102,38	220.846,58
Liabilities from derivatives	-	-
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.021,00	6.021,00
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	327,83	327,83
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	-	-
Υποχρεώσεις από τρέχοντα φόρο εισοδήματος	90,00	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	4.379,12	2.590,50
	-	-
	199.926,59	235.656,84
	=====	=====
Σύνολο υποχρεώσεων		
Ίδια κεφάλαια		
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	13.501,39	18.959,89
Διαφορά από την έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	7.987,24	8.741,76
Λοιπά αποθεματικά	1.817,66	1.817,66
Αποτελέσματα εις νέο	(5.217,53)	(6.038,78)
	-	-
	18.088,76	23.480,53
	=====	=====
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	218.015,35	259.137,37
	=====	=====

Διοίκηση:

Πατριάρχου Ιωακείμ Γ. 6, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 59000, **Fax:** 26510 28065

Κεντρικό Κατάστημα:

Αβέρωφ 12, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 59006, **Fax:** 26510 29921

Κατάστημα Ανατολής:

Γ' Σεπτεμβρίου 7, Ανατολή Ιωαννίνων
Τηλ.: 26510 83818, **Fax:** 26510 83819

Θυρίδα Δουρούτης:

Λεωφ. Πανεπιστημίου, Πεδινή Ιωαννίνων
Τηλ.: 26510 45466, **Fax:** 26510 45467

Θυρίδα Λεωφ. Γράμμου:

Λεωφόρος Γράμμου 49 Β, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 24428, **Fax:** 26510 22734

Κατάστημα Πρέβεζας:

Λεωφόρος Ειρήνης 23 & Μπιζανίου, Πρέβεζα
Τηλ.: 26820 21037, **Fax:** 26820 61518

Θυρίδα Λούρου:

Σουλίου 1, Λούρος Πρέβεζας
Τηλ.: 26820 33227, **Fax:** 26820 33303

Κατάστημα Ηγουμενίτσας:

Εθνικής Αντιστάσεως 52, Ηγουμενίτσα
Τηλ.: 26650 28165, **Fax:** 26650 28672

Κατάστημα Άρτας:

Φιλελλήνων 12, Άρτα
Τηλ.: 26810 27379, **Fax:** 26810 24742

www.epirusbank.com

Μέλος:

 **συνάνθρωποι
συνέταιροι
συνεταιριστική
τράπεζα ηπείρου**
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

40
ΧΡΟΝΙΑ